

Strategický plán rozvoje obce Hrádek

**na období
2015 - 2025**

OBSAH	2
ÚVODNÍ INFORMACE	4
ÚVOD	5
HARMONOGRAM	6
METODIKA	7
Analytická část	7
Návrhová část.....	8
Akční plán	8
System změn strategie	9
PRACOVNÍ SKUPINA.....	10
ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ.....	14
1 Strategické dokumenty na národní a krajské úrovni	14
2 Strategické dokumenty, meziobecní spolupráce..	15
VÝSLEDKY KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU MEZI OBYVATELI	17
VÝSLEDKY ŘÍZENÝCH HOVORŮ S PODNIKATELSKÝMI SUBJEKTY.....	18
SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA	19
1 Historické souvislosti	19
2 Území a infrastruktura.....	21
2.1 Širší vztahy v území a geografická situace	21
2.2 Kvalita ovzduší.....	22
2.3 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa.....	23
2.4 Likvidace komunálních odpadů.....	23
2.5 Ochrana přírody a krajiny	23
2.6 Zeleň	24
2.7 Železniční doprava.....	24
2.8 Pozemní komunikace	24
2.9 Provoz chodců a cyklistů, turistické a cyklistické trasy	25
2.10 Vodní hospodářství	26
2.11 Likvidace odpadních vod	26
3 Společnost	27
3.1 Demografický vývoj	27
3.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	29
3.3 Národnostní složení obyvatelstva	30
3.4 Komunitní plánování	31
3.5 Školství	32
3.6 Občanská vybavenost	33

3.7	Kultura	33
3.8	Zdravotnictví.....	34
4	Hospodářství	34
4.1	Míra nezaměstnanosti	34
4.2	Počet a struktura uchazečů o zaměstnání	35
4.3	Počet vyjíždějících do zaměstnání a škol	37
4.4	Největší zaměstnavatel – Třinecké železářny a ostatní zaměstnavatelé, počet živnostníků ..	38
4.5	Cestovní ruch	39
	SWOT ANALÝZA OBCE.....	40
	ANALÝZA RIZIK	43
1	Analýzy a metodika	43
2	Rizika obce Hrádek	43
I.	ÚROVEŇ STRATEGICKÁ VIZE	47
II., III.	ÚROVEŇ PRIORITYNÍ OBLASTI, PROBLÉMOVÉ OKRUHY A CÍLE.....	48
	PRIORITYNÍ OBLAST I INFRASTRUKTURA A ÚZEMÍ	48
	PRIORITYNÍ OBLAST II. SPOLEČNOST	52
	PRIORITYNÍ OBLAST III. HOSPODÁŘSTVÍ.....	55

ÚVODNÍ INFORMACE

Název: Strategický plán rozvoje obce Hrádek na období 2015 - 2025

Žadatel : Obec Hrádek
Hrádek č.p. 352, 739 97 Hrádek
Kontaktní osoba: Robert Borski, starosta obce
tel: +420 724 309 930, e-mail: podatelna@obechradek.cz

Zpracovatel : Ing. Monika Motyková, Ph.D.
e-mail: monika.motykova@centrum.cz
tel: +420 731 777 832

Použité podklady Strategie byla zpracována členy pracovní skupiny na základě metodiky, dostupných statistických údajů i šetřením v území obce Hrádek
Strategické dokumenty na národní a krajské úrovni
Strategické dokumenty MAS, SOJ, ORP Jablunkov
Výsledky primárního kvantitativního průzkumu v obci Hrádek
Územní plán obce Hrádek, další interní materiály obce Hrádek
Metodika přípravy veřejných strategií www.mmr.cz.r, 2012
Data ŘSD ČR – Výsledky sčítání dopravy na dálniční a silniční síti
Český statistický úřad - <http://vdb.czso.cz>
Integrovaný portál MPSV - <http://portal.mpsv.cz>
www.kr-moravskoslezsky.cz

Odpovědnost za implementaci: starosta obce Robert Borski
místostarosta obce Ing. Martin Byrtus

Důvod vzniku strategie: úkolem je sjednotit pohled na celkový rozvoj obce, definovat dlouhodobé cíle a priority obce v souladu s cíli a prioritami MAS, SOJ a ORP Jablunkov a návazně navrhnout konkrétní rozvojové projekty, včetně způsobu realizace a financování

Popis obsahu strategie: Souhrnný dokument obsahuje dílčí prioritní oblasti:
1. Území a infrastruktura
2. Společnost
3. Hospodářství

Doba realizace strategie: 2015 - 2025

Datum zpracování : září 2013 – březen 2015

Strategické plánování lze definovat jako proces identifikace a dosahování dlouhodobých cílů, je rovněž nástrojem vytváření shody místní komunity o budoucnosti obce. Z hlediska časové náročnosti implementace jde o strategii místní a střednědobou.¹ Jedná se o kreativní a interaktivní proces, do kterého jsou zapojeni nejen zástupci obce, ale také představitelé spolků a ředitele ZŠ. Význam strategického plánování a koncepčního přístupu k řízení místního rozvoje byl posílen možností čerpat podporu ze strukturálních fondů EU, protože usnadňuje identifikaci klíčových projektových záměrů ve vazbě na dlouhodobé cíle rozvoje obce.

Strategické plánování je soubor postupných a zcela konkrétních kroků, které povedou ke zlepšení sociálně ekonomického prostředí v řešeném území. Jde také o koordinaci rozvoje obce jako společensko-politického organizmu.

Výstupem strategického plánování je strategický plán, který je koncipován jako dokument, pomocí něhož bude ve stanoveném časovém období zabezpečena koordinace strategických veřejných i soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru, které významným způsobem ovlivňují život obyvatel obce. Je základním rozvojovým dokumentem obce, který určuje, jak by se měla obec rozvíjet v následujících letech. Vychází z aktuálních potřeb obce a jeho cílem je, aby obec Hrádek byla atraktivnější obcí pro život všech občanů a fungování podnikatelských i neziskových subjektů. Musí být komplexní s důrazem na souvislosti a vzájemnou podporu navržených cílů a programů. Strategický plán je dlouhodobým dokumentem, který se nemůže omezit pouze na jedno volební období zastupitelstva či na období platnosti územního plánu.

O tvorbě strategického plánu rozvoje obce Hrádek rozhodla Rada obce dne 12. června 2014 usnesením č. 2014/78/6. Potřeba tvorby strategického plánu byla identifikována kvůli změnám interního i externího prostředí obce, je zpracovávána aktualizace územního plánu obce, začíná nové programovací období Evropské unie.

Strategický plán rozvoje obce Hrádek by měl být vnímán jako „živý“ dokument. Je závislý především na směru dalšího vývoje obce a jejího okolí. Měl by být průběžně aktualizován a splnit tak v reálném čase to, proč byl vytvořen. Strategický plán rozvoje obce Hrádek má definovaný způsob financování jeho implementace, realizace tohoto plánu bude pravidelně promítána do rozpočtu obce. Tento dokument je rovněž podkladem pro čerpání dotačních prostředků.

Strategický plán obce Hrádek slouží především jako podklad pro:

1. střednědobé až dlouhodobé plánování rozvoje obce,
2. zapojování občanů a podnikatelů do rozvojových aktivit obce
3. sestavování obecního rozpočtu
4. čerpání dotačních prostředků
5. aktivní marketing obce
6. předcházení neefektivním řešením a možným rizikům a ohrožením v dlouhodobém rozvoji obce
7. zajištění trvalého zvyšování kvality života v obci pro místní obyvatele

Vazba na územní plán, strategický plán rozvoje MAS, SOJ, ORP Jablunkov

Nový strategický plán má návaznost na územní plán a návrh zadání změny č. 1 územního plánu Hrádek. Koncept územního plánu stejně jako nový strategický plán respektuje a dále rozvíjí tradice a hodnoty obce, její specifické přírodní podmínky. Strategický plán rozvoje obce Hrádek rovněž navazuje na aktuální strategické plány rozvoje MAS, SOJ a ORP Jablunkov.

¹ Zdroj: Metodika tvorby veřejných strategií, MMR.

HARMONOGRAM

Práce na tvorbě Strategického plánu rozvoje obce byly zahájeny v září 2013, kdy byli osloveni obyvatelé obce Hrádek prostřednictvím dotazníku.

Analytická fáze procesu byla uzavřena v lednu 2015, kdy byly osobami podílejícími se na zpracování strategického plánu obce schválena SWOT analýza, dále definovány problematické okruhy, definována vize, cíle a opatření.

Tabulka Realizace projektu v jednotlivých fázích

rok	2013				2014												2015			2016-2025	
měsíc	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	1-12	
Realizace dotazníkové šetření	■	■																			
Vyhodnocení dotazníkového šetření			■																		
Rozhodnutí o vytvoření strategického plánu										■											
Výběr zpracovatele Strategického plánu obce Hrádek 2015-25										■											
Analýza dokumentů, statistických a rozvojových materiálů – Vytvoření analytické části dokumentu													■	■	■	■					
Pracovní schůzka – seznámení s výstupy analytické části Strategického plánu																■					
Analytická fáze procesu – připomínky řídicí skupiny ke SWOT analýze, vizi, cílům a opatřením, jejich definování 9 a 13.1.2015																	■				
Vytyčení programových cílů na 10 let, vytvoření akčního plánu																	■	■			
Dotazníkové šetření a řízené hovory s podnikatelskými subjekty																		■			
Zpracování připomínek členů pracovních skupin																	■	■			
Zveřejnění strategického plánu obyvatelům obce Hrádek k připomínkování																			■		
Dopracování a finalizace dokumentu																			■		
Schválení konečné verze strategického a akčního plánu zastupitelstvem																			■		
Akční plán – monitoring, aktualizacepravidelné schůzky týkající se akčního plánu, aktualizace strategického plánu																					■

© *diskusní setkání s občany*

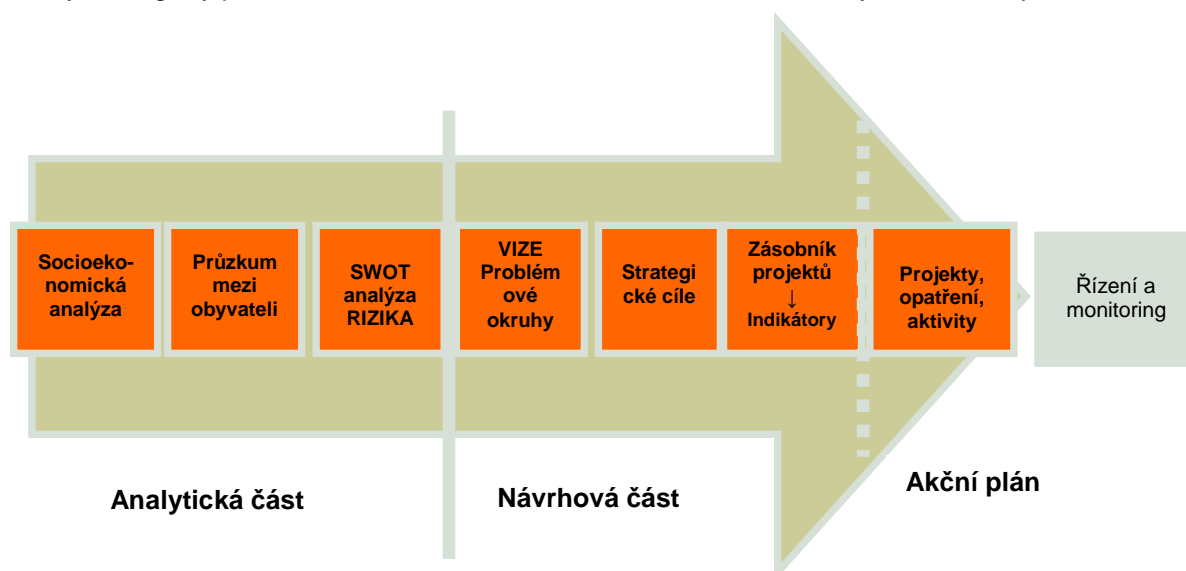
Metodika přípravy veřejné strategie je vytvořena jako logický a konzistentní celek. Podle Metodiky přípravy veřejných strategií jsou v průběhu tvorby strategie realizována tato rozhodnutí:

- Rozhodnutí o přípravě tvorby strategie
- Rozhodnutí o tvorbě strategie
- Rozhodnutí o vizi a strategických cílech
- Rozhodnutí o variantách opatření
- Schválení strategie

Postupy přípravy Strategického plánu rozvoje obce Hrádek pro období 2015 – 2025 byly zahájeny v říjnu 2013. Příprava strategie je rozdělena do 4 základních etap, které na sebe navzájem navazují:

- Tvorba analytické části
- Tvorba návrhové části
- Tvorba akčního plánu
- Nastavení řízení a monitoringu

Celý strategický plán se skládá z několika dílčích dokumentů zobrazených v následujícím obrázku:

ANALYTICKÁ ČÁST

Všechny tyto dokumenty vznikly ve spolupráci se členy zastupitelstva obce. V analytické části bylo prvním krokem sesbírání dostupných statistických dat, informací od Obecního úřadu Hrádek, členů pracovních skupin, vedení obce a veřejně dostupných informací. Analýzou těchto informací a jejich následnou syntézou byl vytvořen dokument **Socioekonomická analýza**. Jedná se o profil obce zahrnující komplexní přehled demografických, sociálních, ekonomických a přírodních charakteristik obce s ohledem na jejich vývoj v čase a komparaci s údaji na úrovni ORP Jablunkov nebo MSK.

Bylo rovněž realizováno **dotazníkové šetření mezi obyvateli obce**, jehož cílem bylo seznámit se názory obyvatel ohledně dalšího rozvoje obce. Cílem bylo také dát obyvatelům najevo, že si obec cení jejich názoru. Proběhlo také setkání s podnikatelskými subjekty, jejichž připomínky byly zapracovány do strategického plánu.

Následně byly identifikovány silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení v podobě tzv. SWOT analýzy. Celkem byly vytvořeny tři tématicky zaměřené **SWOT analýzy** korespondující se zaměřením pracovních skupin. Zdrojem dat byla data v podobě socioekonomické analýzy, výsledků dotazníkového šetření, diskuze s členy pracovních skupin, podnikatelskými subjekty a s vedením obce.

Na základě předchozích kroků byla zpracována **analýza rizik** – jejich hodnocení a návrhy k jejich eliminaci. V předchozích krocích byla zpracována analytická část, na jejímž základě byly připraveny nástroje opatření. Není však jediným vstupem pro vytvoření návrhové části.

NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj obce je nutné nastavit *vizi*, dále rozpracovanou do úrovně *cílů* a *opatření* v nadefinovaných *prioritních oblastech* a *problémových okruzích* obce.

Vize specifikuje budoucí charakter, podobu a funkčnost obce v konkrétně definovaném časovém horizontu. Udává rámec rozvoje a společného směřování všech zapojených subjektů od nejvyšší úrovně hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožňuje lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky. Jedná se o jasně vyjádřený směr, kterým se chce obec vydat. Je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Je to společná představa, jak by měla obec v budoucnu fungovat. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Jedná se o určení budoucího směřování vývoje s ohledem na názory a potřeby všech občanů v území.

Vize je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku směrem dovnitř (občanům, školám, podnikatelským subjektům v obci) a navenek (turistům, potenciálním investorům..).

Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla řídicí skupinou zformulována vize obce Hrádek.

Na základě analytické části a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy **prioritní oblasti a problémové okruhy**, které budou naplňovány prostřednictvím cílů a které byly podrobeny ověření v pracovních skupinách. Pracovní skupiny byly složeny ze zastupitelů obce Hrádek. Jejich odborné názory byly stěžejní pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat.

Hlavním bodem návrhové části je **definování cílů** ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Byli určeni správci vymezených cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkování. Realizační tým vymezené cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu. V rámci tohoto procesu proběhlo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů periodicky monitorováno a vyhodnocováno.

V další fázi byla definována opatření – sběr projektových záměrů jako prostředků k naplňování strategické vize ve spolupráci s členy řídicí skupiny a občany. Byl vytvořen tzv. **zásobník projektových záměrů**, který byl zveřejněn vedením obce a členy pracovních skupin. Tento zásobník obsahuje projektové záměry na období 2015 – 2025.

Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byly nastaveny **indikátory** umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Na základě zásobníku vznikl **Akční plán 2015**, který seskupuje cíle a opatření ze strategie, které jsou promítnuty do podoby konkrétních projektových záměrů, jež jsou prioritní pro nejbližší období jednoho roku a ve kterých se budou odrážet priority obce a její finanční možnosti. Jeho součástí je také návrh možností krytí části nákladů z dotačních zdrojů, rozpočtu obce, národních zdrojů i soukromých prostředků v případě, kdy garantem projektu bude soukromý subjekt. Pomocí akčního plánu bude Strategický plán rozvoje obce implementován.

Efektivita opatření realizovaných v rámci strategie bude **průběžně vyhodnocována na zasedáních zastupitelstva obce jednou za rok**. Tyto náležitosti si klade za cíl strategie dodržet, respektováním Metodiky přípravy veřejných strategií, kvalitního přípravného týmu z řad pracovníků úřadu i externích odborníků a zapojením veřejnosti.

AKČNÍ PLÁN

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu obce. Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

SYSTEM ZMĚN STRATEGIE

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

PRACOVNÍ SKUPINA

Úspěch realizace navržených aktivit bude záviset na aktivitě a spolupráci členů týmu a jednak na ostatních, kteří se budou podílet na realizaci rozvojových aktivit jednotlivých prioritních oblastí.

Pořizovatelem Strategického plánu rozvoje obce Hrádek 2015 – 2025 je obec Hrádek, hlavním zpracovatelem jsou členové zastupitelstva obce, kteří materiál zpracovávali v součinnosti s externími odborníky i laickou veřejností.

Návrh pracovní skupiny pro přípravu strategického plánu rozvoje obce Hrádek 2015 – 2025:

Zadavatel strategie: zastupitelstvo obce Hrádek

Gestor přípravy tvorby strategie: Ing. Martin Byrtus, tel. 724 377 112
Robert Borski, tel. 724 309 930

Tým podílející se na zpracování strategického plánu obce = ŘÍDÍCÍ SKUPINA (členové zastupitelstva)

Tabulka 1 Složení řídicí skupiny

starosta	Robert Borski	
místostarosta	Ing. Martin Byrtus	
člen rady obce, předseda finančního výboru	Ing. Dana Ciešlarová	
člen rady obce, předseda výboru pro nár., menšiny	Pavel Pilch	
člen rady obce	Petr Dudys	
předseda kontrolního výboru	MVDr. Roman Polok	
předseda výboru pro výběrová řízení	Mgr. Jakub Kawulok	
ostatní členové zastupitelstva	Mgr. Rudolf Mlčoch	Kateřina Brancová
	Mgr. Rudolf Dorda	Bc. Marta Czyžová
	Roman Žabka	Lenka Palarczyková
	Pavel Benek	Pavel Malík
předsedové místních spolků		
Klub seniorů	Pavel Tomčala	
PZKO	Pavel Pilch	
Myslivecké sdružení	MDDr. Marian Starzyk	
TJ Sokol	Josef Byrtus	
SDH	Bronislav Starzyk	
SRPŠ Hrádek	Jan Bocek	
Macierz Szkolna	Erika Wegmann	
zástupci škol		
Ředitel Polské základní školy Hrádek	Mgr. Kazimír Ciešlar	
Ředitelka České základní školy Hrádek	Mgr. Šárka Honusová	
konzultant:	Ing. Monika Motyková, Ph.D.	

Pracovní skupiny – vytvořeny ze členů řídicí skupiny

Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obci Hrádek: jejím občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží rovněž představitelům organizací na území obce, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou rovněž patřit stát a jeho organizace.

Pro řízení strategie je stanoven **gestor (manažer) Strategie**. Zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Gestor strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídicí skupina**. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát o to, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno.

Tabulka 2 Jména správců problémových okruhů

Název Problémové okruhy	Správce cílů v problémových okruzích
Území a infrastruktura	Pavel Pilch
Společnost	Petr Dudys
Hospodářství	Ing. Dana Ciešlarová

Strategie bude naplňována především realizací projektů zařazených do každoročně schvalovaného akčního plánu, který podléhá kontrole. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a způsob jejich vyhodnocování.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 3 Hlavní odpovědnost za činnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	manažer strategie	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídicí skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídicí skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

ANALYTICKÁ ČÁST

Účel dokumentu a obsah analytické části

Zpracování strategického plánu obce Hrádek je důležitým krokem tvorby strategického rozvoje obce. Cílem analýzy je komplexní hodnocení situace obce v různých oblastech, pojmenování a vyhodnocení vývojových trendů (pozitivních a negativních, vnějších a vnitřních), vyhodnocení efektu rozvoje v minulém období, pojmenování hlavních problémů a pojmenování očekávání.

Předkládaná analytická část strategie byla zpracována ve vztahu k fondům EU a vybraným tématům, která odráží klíčové oblasti k řešení ve strategickém plánu. Celý tento dokument je členěn do 6 základních bloků.

V úvodní části se nachází (1) analýza dokumentů, jejímž cílem je primárně zmapování strategických dokumentů na úrovni obce, kraje, států i EU. Stěžejní část dokumentu tvoří (2) analýza dat. Ta byla provedena selektivně tak, aby ve své struktuře obsahovala hlavní rozvojové problémy. Součástí analytické části jsou i (3) výsledky kvantitativního výzkumu. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit názor obyvatel obce ve vztahu k budoucí vizi obce, základním rozvojovým směrům a potenciálu obce. Oslovení byli obyvatelé obce. Analytická část dále obsahuje výsledky řízených hovorů s podnikatelskými subjekty, (4) SWOT analýzu obce a (5) analýzu rizik. Výstupy z této analytické části budou využity jako podklad pro návrhovou část Strategického plánu rozvoje obce Hrádek pro období 2015 – 2025.

ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ

Součástí analytické části strategického plánu je také analýza dokumentů, jejímž cílem je primárně zmapovat strategické dokumenty, jednak na úrovni obce a jednak na úrovni vyšší. Analýza strategických dokumentů je důležitou součástí analytické části strategických plánů. Vzájemná součinnost a provázanost všech dokumentů je základním stavebním prvkem úspěšného řízení rozvoje obce, stejně jako zmapování a znalost dokumentů na vyšší úrovni.

1 STRATEGICKÉ DOKUMENTY NA NÁRODNÍ A KRAJSKÉ ÚROVNI

Níže jsou uvedeny stěžejní strategické dokumenty na nadnárodní, národní a krajské úrovni, které mají zásadní vazbu na Kohezní politiku v období 2014 + a budou mít rozhodující vliv rovněž na rozvoj obce Hrádek v tomto období. Dokumenty jsou hierarchicky řazeny od nadnárodní úrovně až po úroveň krajskou. U každého dokumentu je uvedena stručná charakteristika, která se zaměřuje na objasnění kontextu dokumentu a jeho cílů. Poslední sloupec obsahuje vztah k rozvoji obce Hrádek.

Tabulka 4 Dokumenty na národní a krajské úrovni, které mají vliv na rozvoj obce Hrádek

Název dokumentu	Charakteristika dokumentu	Vztah k rozvoji obce Hrádek
Národní úroveň		
Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020	Koncepční dokument regionálního rozvoje. Hlavním úkolem dokumentu je formulovat přístup státu k podpoře regionálního rozvoje. V současnosti se tvoří strategie na období 2014 – 2020. Dostupné na : http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie	Specifika týkající se Moravskoslezského kraje a zejména obce Hrádek, je nezbytné do strategie Hrádku promítnout. http://database-strategie.cz/cz/mmr/strategie
Politika územního rozvoje ČR 2008	Celostátní dokument územního plánování, který by měl koordinovat územně plánovací činnosti krajů a zároveň sloužit jako zdroj argumentů při prosazování českých zájmů v rámci územního rozvoje EU. Dostupné na http://www.uur.cz/?id=3462	Specifika týkající se MSK, se pomítla do Zásad územního rozvoje kraje a následně do územního plánu obce Hrádek. V tomto smyslu jde o klíčový dokument http://database-strategie.cz/cz/mmr/strategie
Krajská úroveň		
Zásady územního rozvoje MSK	Tento materiál zpracovávají jednotlivé kraje. Zásady územního rozvoje navazují na Politiku územního rozvoje, kterou dále zpřesňují. Dostupné na: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/	Zásady územního rozvoje kraje jsou pro územní plán obce Hrádek závazné
Studie sídelní struktury MSK	Příloha č. 1 – sociodemografický a ekonomický rozbor SO ORP	Dostupné na : http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0110.html
Strategie rozvoje MSK na léta 2009 - 2020	Základní střednědobý strategický dokument, který plní podmínky vyplývající ze zákona o podpoře regionálního rozvoje.	Z hlediska synergických efektů je vhodné, aby se krajská strategie doplňovala se strategií obce. http://dataplan.info/cz/msk

Zdroj: Uvedeno v tabulce

Z analýzy dokumentů plynou následující závěry:

- Dokumenty byly zohledněny v průběhu provádění analýz, zejména při analýze dostupných dat.
- Z hlediska rozvoje obce Hrádek jsou zásadní Zásady územního rozvoje kraje, které se závazně musí promítnout také do Strategického plánu obce Hrádek. Program rozvoje Moravskoslezského kraje je vhodné zohlednit v rámci návrhové části z důvodů synergických efektů.

2 STRATEGICKÉ DOKUMENTY, MEZIOBECNÍ SPOLUPORÁČE

➤ Zapojení obce do meziobecní spolupráce

Rozvojový potenciál obce závisí také na tom, do jaké míry je schopna vstupovat do partnerských vztahů, a to nejen s okolními obcemi, ale také s podnikatelskou a neziskovou sférou. Může se jednat jak o partnerství všeobecného zaměření, tak také o partnerství účelová, vytvořená za účelem dosažení konkrétního cíle. Kvalitní partnerská spolupráce je jednou z možností, jak výrazně zvýšit šance na získání dotačních prostředků zejména v případech, kdy záměry obce přesahují jak její finanční možnosti, tak také například její území.

Obec Hrádek je členem **Sdružení obcí Jablunkovska** (<http://www.jablunkovsko.cz/>), pod něž spadá 16 místních obcí a které funguje od roku 1995.

Jeho hlavním cílem je spolupráce a koordinace úkolů v těchto oblastech:

- Lidé a podmínky pro kvalitní život (podpora rozvoje školství a celoživotního vzdělávání, vytváření kvalitních podmínek pro kulturní a sportovní vyžití obyvatel mikroregionu, podpora zaměstnanosti v mikroregionu, využití kvalitního prostředí pro bydlení, rozvoj sociálních služeb)
- Mikroregion a prostředí pro kvalitní život (tvorba podmínek pro příchod podnikatelských subjektů, tvorba podmínek pro rozvoj kvalitního bydlení, využití výhodné polohy mikroregionu na rozhraní tří států, tvorba předpokladů pro maximální využití EU zdrojů v období 2014+)
- Cestovní ruch a spolupráce (využití výhodné polohy mikroregionu, podpora rozvoje a marketingu stávajících i nových atrakcí, realizace nabídky cestovního ruchu, zintenzivnění a formalizace kooperace v cestovním ruchu, podpora cestovního ruchu jako zdroje zaměstnaneckých a podnikatelských příležitostí). V rámci této spolupráce byly realizovány konkrétní projekty.

Obec Hrádek je rovněž členem **Místní akční skupiny MAS Jablunkovsko** – zájmového sdružení právnických osob, které bylo založeno v roce 2012. Sdružuje 16 okolních obcí, 14 podnikatelských subjektů a 9 neziskových organizací fungujících na daném území.

Hlavním cílem je koordinace úkolů v následujících rozvojových okruzích:

- Krajina a infrastruktura (rozvoj a údržba dopravní a technické infrastruktury)
- Hospodářství a cestovní ruch (podpora lokálních podnikatelských subjektů ve všech výrobních sférách i ve sféře služeb)
- Společnost (zkvalitnění života místních obyvatel)

Správní obvod ORP Jablunkov tvoří 12 obcí vč. obce Hrádek. Strategie území správního obvodu ORP jablunkov na období 2014 až 2023 je zaměřena na oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a zaměstnanosti.

Obec Hrádek navázala spolupráci se slovenskou obcí **Radol'a** z Žilinského samosprávného kraje a s polskou obcí **Skoczów** z Województwa Śląskiego. Spolupráce probíhá v oblasti rozvoje sportovních, kulturních a jiných vztahů se vzájemnou účastí na těchto akcích za účelem sblížení obyvatel, institucí a ostatních subjektů a výměnou zkušeností. V rámci této spolupráce byly realizovány konkrétní projekty.

➤ Strategické dokumenty

V této části jsou popsány základní stávající strategické, koncepční a analytické dokumenty na úrovni obce Hrádek. Hlavní záměr spočíval ve shromáždění všech adekvátních dokumentů na jednom místě a získání informací o jejich aktuálnosti a využitelnosti.

Strategické a koncepční dokumenty stanovují strategické cíle v dané tématické oblasti a přímo určují směry dalšího rozvoje. Základní dokumenty představují územní plán, investiční priority obce Hrádek v letech 2013 - 2016 a rozpočet. Obec je členem Sdružení obcí Jablunkovska, proto je nutné vzít v úvahu rovněž Strategický plán Sdružení obcí Jablunkovska 2007 - 2013.

Všechny významné dokumenty obce jsou uvedeny v tabulce č. 5. U každého dokumentu je uvedena tématická oblast, platnost, datum schválení, odbor či kontaktní osoba a dále pak aktuálnost a využitelnost daného dokumentu.

Při zpracování Strategického plánu rozvoje obce Hrádek se vycházelo ze zpracovaného dokumentu **Investiční priority Obce Hrádek v období 2013 – 2016** a jeho rozšířením o některé aktivity, které Zastupitelstvo obce považuje za důležité. Dále tento SP vychází ze zpracovaného **Územního plánu obce Hrádek**, který je v současnosti aktualizován. Během zpracování SP rozvoje obce Hrádek

vycházel její členové Zastupitelstva obce nejen z faktu, že je třeba neustále zvyšovat a zvelebovat úroveň života v obci, ale je zde pamatováno především na každodenní potřeby občanů. Při zpracování SP rozvoje obce Hrádek bylo čerpáno z údajů uvedených ve zpracovaném **SP rozvoje Sdružení obcí Jablunkovska na období let 2007 – 2013**.

Dále je obec Hrádek členem **MAS** - při zpracování obecního SP Hrádek vycházel z **Integrované strategie území pro programové období 2014 – 2020** a ze **Strategie území správního obvodu ORP Jablunkov**.

Působnost MAS, SOJ, spolupráce na úrovni ORP Jablunkov svědčí o aktivní spolupráci obcí na Jablunkovsku.

SP obce obsahuje výčet těch záměrů, které členové zastupitelstva považují za nezbytné realizovat v zájmu rozvoje obce. Předpokladem realizace většiny záměrů je možnost využití dotací z Moravskoslezského kraje, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství nebo fondů Evropské unie.

Na konci každého kalendářního roku budou členové Zastupitelstva obce hodnotit plnění jednotlivých záměrů tohoto Strategického plánu rozvoje obce. Pokud bude nutné, přijmou vhodná opatření ke splnění dalších úkolů. Tento Strategický plán je možné upravovat a doplňovat vhodnými záměry, které budou přispívat k dalšímu rozvoji obce.

Tabulka 5 Strategické a implementační dokumenty obce Hrádek a ORP Jablunkov

Název	Platnost	Aktuálnost a využitelnost
Strategie území Jablunkovska Integrovaná strategie území 2014 - 2020	2014 - 2020	Platný
Strategický plán Sdružení obcí Jablunkovska 2007 - 2013	aktualizován	Platný Nový strategický plán je v přípravě http://www.jablunkovsko.cz/soubory/Strategie_SOJ.pdf
Strategie území správního obvodu ORP Svaz města a obcí 2014 - 2023	2014 - 2023	Platný
Územní plán Jablunkov 2013	Platný	http://www.jablunkov.cz/up_jablunkov/up_jablunkov.html
Územní plán obce Hrádek	probíhá aktualizace	Aktualizace územního plánu je nyní v přípravě
Investiční priority Obce Hrádek 2013 - 2016	2013 - 2016	Platný

Zdroj: Uvedeno v tabulce

Shrnutí

Shromážděné dokumenty jsou aktuální a využitelné. V současnosti probíhá aktualizace Územního plánu a je připravován nový Strategický plán SOJ. Vzájemná součinnost a provázanost všech dokumentů je základním stavebním prvkem úspěšného řízení rozvoje obce. Z těchto důvodů lze pro správnou správu a řízení strategických dokumentů doporučit zajištění souladu dokumentů s aktuálně platným strategickým plánem obce Hrádek.

VÝSLEDKY KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU MEZI OBYVATELI

Jako jeden z vstupů pro analytickou část Strategického plánu rozvoje obce Hrádek pro 2015 – 2025 bylo provedeno dotazníkové šetření, jehož se zúčastnilo celkem 279 plnoletých obyvatel obce Hrádek. Široká veřejnost měla možnost zapojit se do šetření. Zásadním zdrojem pro návrhovou část zůstává zejména analýza dostupných dat.

Cílem kvantitativního výzkumu bylo zjistit názor těch obyvatel obce Hrádek, kterým nejsou lhotejně základní rozvojové směry obce.

Zapojení veřejnosti bylo dostačující, neboť vzorek respondentů činil 36 % plnoletých obyvatel obce Hrádek a lze jej označit za reprezentativní - vypovídací schopnost výsledků za veřejnost byla dostatečná.

➤ Z kvantitativního výzkumu vyplývají následující závěry:

Respondenti si v obci nejvíce cení hezkého prostředí (68%), a také dobré dopravní dostupnosti (49%) a bezpečnosti v obci (48%). Hrádek by v budoucnu měl být bezpečnou (69%), klidnou (45%) a zelenou (42%) obcí s potřebou setkávání se s ostatními obyvateli.

Podle respondentů v obci nejvíce zhoršuje kvalitu životního prostředí topeniště (49%), a také neukázněnost (36%), hluk (28 %) a doprava (24%).

Obyvatelé se v obci cítí bezpečně (37%), avšak podle nich ohrožuje bezpečnost nedodržování povolené rychlosti automobilů v obci (37%) a výskyt problémových osob, tj. jejich nevhodné chování, vandalismus apod. (24%).

Respondenti uvedli, že nejvíce v obci postrádají kanalizaci (23%), dále sportoviště (19%) nebo zdravotnické zařízení (12%), parkovací plochy (9%) a obchody/služby (8%). Respondentům také chybí kulturní a sociální zařízení a aktivity pro mládež. Podle nich jsou v nevyhovujícím stavu místní komunikace, veřejné osvětlení a brownfields, nakládání s odpady, zeleň nebo zimní údržba.

Obyvatelé pokládají za **silnou stránku** vedení obce (17%), hezké prostředí (13%) nebo dobrou dopravní dostupnost (12%). Předností obce je také existence parčíku, dětského hřiště, klidné prostředí, hezká příroda, údržba a čistota obce, infrastruktura a opravené budovy v obci. Respondenti rovněž vidí plus v množství kulturních akcí, rozvoji a zvelebování obce, existenci obchodů a služeb, informovanosti obyvatel o dění v obci, cení si rovněž bezpečnosti v obci, rozvoje turismu a aktivního soužití občanů.

Slabou stránkou jsou podle respondentů lidé žijící v obci (13%), dále koridor (10%), hluk (9%), neexistence kanalizace (8%), nedostatek sportovních zařízení (6%), málo obchodů a služeb (4%) a rozdělení obce (4%). Obyvatelé vidí rovněž mínus v zimní údržbě, nedostatku zdravotnických zařízení, malém množství parkovišť, nedostatku kultury a aktivit pro mládež.

Vypovídací schopnost výsledků kvantitativního průzkumu je dostatečná. Kompletní výsledky šetření lze nalézt v dokumentu Vyhodnocení dotazníků.

VÝSLEDKY ŘÍZENÝCH HOVORŮ S PODNIKATELSKÝMI SUBJEKTY

Co přineslo dotazníkové šetření v kombinaci s řízenými hovory mezi podnikateli:

- pohled na podnikání v obci
- faktory ovlivňující pozitivně/negativně podnikání v obci
- rozvojové náměty z pohledu zkvalitnění podnikatelského prostředí obce.

Řízených hovorů včetně dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 13 podnikatelských subjektů působících v obci, jejichž působnost má přímý dopad na území a život v obci.

Celkem 77 % respondentů uvedlo, že podnikají jako fyzické osoby, pouze 8 % tvořily s.r.o, a 15 % a.s. Celkem 38 % dotazovaných uvedlo, že nemá žádného zaměstnance, dalších 38 % podnikatelů má 1 – 9 zaměstnanců. Téměř polovina podnikatelských subjektů působí na trhu více než 10 let. U převážné většiny respondentů tvoří obyvatelé Hrádku 80 % všech jejich zákazníků. Kolem 20 % pak připadá na okres Frýdek-Místek. Pouze jeden respondent uvedl Moravskoslezský kraj, tuzemské i zahraniční zákazníky.

Podnikatelé jsou velice spokojeni se zásobováním vodou, plynem, odvozem odpadů, zásobováním elektrickou energií, požární ochranou. Nejnižší hodnocení pak získala údržba komunikací v blízkosti jejich firmy.

Celkem 48 % respondentů plánuje v budoucnu rozšířit nabídku stávajících produktů/služeb v obci. Dále 17 % respondentů by chtělo přijmout nové zaměstnance, 13 % má v plánu investovat do modernizace stávající provozovny, 8 % zvažuje rozšíření působnosti firmy mimo obec. Ostatní podnikatelé plánují rozšířit předmět podnikání o nový obor, nebo přesunout své podnikání do jiné obce a zahájit výstavbu nových objektů, resp. koupit starší.

Převážná většina je názoru, že obec Hrádek dostatečně podporuje rozvoj v oblasti podnikání a zaměstnanosti.

Všichni respondenti by uvítali bližší spolupráci s obcí, např. prostřednictvím využití prostor zasedací místnosti na obecním úřadu pro školení. Podnikatelé by velmi uvítali možnost umístění aktualit a reklamy na webových stránkách obce, zdůraznili rovněž, že na začátku a konci obce chybí tabule „Vítejte v obci Hrádek“ ze směru od Jablunkova i od Třince. Ze směru od Jablunkova u benzínky Czudek chybí ukazatel směr Hrádek. Tyto ukazatele jsou velmi důležité pro správné nasměrování potenciálních klientů do obce. Někteří podnikatelé by se rádi aktivně zapojili do příprav kulturních akcí v obci. Dále by uvítali např. poskytování informací o stavebních pozemcích a veřejných prostranstvích k prodeji na území obce. Proběhla rovněž diskuze na téma stávajícího využití objektu bývalého areálu JZD. Obec zvažuje rovněž možnost nabídky tzv. senior taxi pro místní obyvatele.

Struktura analýzy, postup zpracování a datové zdroje

Analýza dostupných dat je stěžejní součástí analytické části strategického plánu. Datová základna analýzy zahrnuje:

- vývoj statistických ukazatelů v obci a nejbližším okolí
- aktuální stav v dané problematice
- komparace s okolními obcemi ve SO ORP Jablunkov, vývojem v okrese Frýdek-Místek a v Moravskoslezském kraji.

Analýza dostupných dat je východiskem pro tvorbu SWOT analýzy, analýzy rizik a následně také vize obce. Z analýzy dostupných dat se také vychází při přípravě návrhové části plánu, jak z hlediska formulace cílů, tak z hlediska nastavení hodnot indikátorů.

Analýza byla realizována selektivně tak, aby ve své struktuře obsahovala hlavní problémy rozvoje obce. Cílem bylo zajistit vazbu na výsledky kvantitativního výzkumu, propojení k fondům EU, novému programovému období 2014+ a zmapování dlouhodobě diskutovaných problematických okruhů obce.

Další kompletní datové analýzy za obec Hrádek jsou součástí dokumentu Územní plán Hrádek 2010 (v současnosti je aktualizován), který obsahuje detailní analytické podklady z těchto oblastí: dopravní infrastruktura, energetika a spoje, životní prostředí aj.

1 HISTORICKÉ SOUVISLOSTI

Vznik obce sahá do období první poloviny 12. století, kdy jablunkovským průsmykem vedla stará kupecká stezka, zvaná měděná. Pravděpodobně v místech dnešního Hrádku byl u této cesty kolem roku 1119 založen menší hrádek, který byl součástí linie tzv. varovných hradů. Kolem této pevnůstky se začali usazovat první osadníci a postupně vznikla malá vesnička jménem Jablunkov.

V roce 1447 byl hrad včetně přilehlé vesnice s kostelem nájezdem Uhrů srovnán se zemí. Po této události bylo založeno nové sídlo v místě dnešního Jablunkova a na troskách vypálené vsi znovu povstala osada, tzv. Starý Jablunkov. První písemná zmínka o obci, nesoucí již označení Hrádek je až z roku 1577.

Od konce 18. století do pol. 19. století se začal Hrádek, ve kterém žilo téměř 900 obyvatel – zemědělců, významněji rozvíjet. Výstavba nové císařské silnice kolem roku 1780 a o sto let později košicko-bohumínské železniční tratě vytvářela nové pracovní příležitosti a napomáhala tak dalšímu rozvoji obce.

Opakované neúrody, dobytčí mor, záplavy po roce 1843 měly za následek téměř desetiprocentní úbytek obyvatel.

Další etapa vývoje nastala po roce 1880, kdy se na několika místech začal ve velkém těžit kámen. Práce v kamenolomech přerušila první světová válka, která měla za následek rozpad monarchie a vznik samostatného Československa.

Po válce nově utvořené státy Československo a Polsko při vyjasňování svých hranic vstoupily do ostrého sporu o území Těšínska. Bylo rozhodnuto, že hranice povede po hřebeni čantoryjského hřbetu. Od té doby se stala obec Hrádek s definitivní platností součástí Země moravskoslezské v rámci Československé republiky. Teprve po těchto událostech přišlo do jablunkovského regionu mnoho českých státních úředníků, které je možno považovat za základní kámen rodící se české pospolitosti, byla založena česká škola v roce 1926.

V předvečer druhé světové války v důsledku Mnichovské dohody vstoupily na toto území polská vojska, a celá jižní část Těšínska se stala na jedenáct měsíců součástí polského státu. Polskou okupaci záhy vystřídala okupace Německa. Celkem 60 % občanů Hrádku podepsalo tzv. Volkslistu, která byla jakousi formou německého občanství.

První sovětsí vojáci vstoupili na území obce 2. května 1945. Po válce se celý národ vzpamatovával z prožitého utrpení. Prchající německá vojska zanechala za sebou rozbité železniční koleje a zničené mosty. V té době je vidět vzrůstající vliv komunistické strany.

Významná událost nastala v roce 1947, kdy byl v téměř celé obci rozveden elektrický proud. V roce 1948 členové KSČ uchopili samosprávu obce pevně do svých rukou (pětileté plány, vznik JZD aj.). V této éře v druhé pol. padesátých let je zaznamenáno velké budovatelské úsilí, kdy byl postaven most přes Olzu, budova požární zbrojnice, rodinné domky a přílehlá komunikace. Na rozkvětu byl kulturní a společenský život - přednášky, výstavy, představení ochotnických divadel. Lidé se sdružovali ve mnoha dobrovolných spolcích a organizacích.

Další vlna výstavby pokračovala v sedmdesátých letech, kdy byla zahájena stavba samoobsluhy, čekárny ČSD, sportovního areálu, byl vybudován obecní vodovod, veřejné osvětlení a další.

Poslední čtvrtina období budování socialismu znamená konec samostatnosti Hrádku. Dne 1. ledna 1980 je obec připojena k Jablunkovu, avšak od 1.7.1990 je již Hrádek opět samostatnou obcí.

V současnosti je převážná část zástavby situována mezi řekou Olzou a dopravním koridorem tvořeným silnicí I/11 a železniční tratí. Stávající zástavba je tvořena převážně dvoupodlažními rodinnými domy. Stavby občanské vybavenosti jsou rozptýleny mezi obytnou zástavbou. Dominantní stavbou je kostel a objekt domu s pečovatelskou službou Církve bratrské. K památkám místního významu patří kostel, kříže i památníky (památník Vincenta Wiltose, památník padlým ve 2. světové válce apod.). Původní styl zástavby dokládají především roubené chalupy na mnoha místech v obci.

2 ÚZEMÍ A INFRASTRUKTURA

2.1 ŠIRŠÍ VZTAHY V ÚZEMÍ A GEOGRAFICKÁ SITUACE

Obec Hrádek je podhorská obec, která se nachází ve východní části České republiky v okrese Frýdek-Místek, ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jablunkov.

Tabulka 6 Charakteristika obce Hrádek

Vzdálenost obce	k polskému území 6 km od centra obce ke slovenské hranici 12 km od centra obce
Hrádek sousedí	na severu s obcí Bystřice, na jihu s obcí Návsí a Milíkov, ze západu s obcemi Košařiska a Vendryně. <i>nejdelší hranici má s Návsím (6,6 km), nekratší s Vendryní (0,3 km)</i>
SO ORP	Jablunkov
Počet obyvatel (k 1.1.2014)	1800
Rozloha	978 ha
Stavební úřad	Návsí
Matriční úřad	Jablunkov
Finanční a katastrální úřad	Třinec
Státní pozemkový, celní úřad a okresní soud	Frýdek-Místek

Zdroj: Interní zdroje obce Hrádek

Vlastní území obce představuje příměstské sídlo, rozvinuté zejména podél komunikačních tahů v širokém údolí řeky Olzy, na okraji s rozptýleným vesnickým osídlením, kde převládá zástavba rodinnými domy, spíše dvougeneračními, které místy přechází do rekreační zástavby. Správní oblast obce je rozdělena na 15 částí:

Tabulka 7 Části obce Hrádek

Bařiny	Lyngi	Dědina	Martynki	Záplotí	Křivá	Kempčice	Pod
Chalupňoki	Rovně	Chodury	Gabryše	Gruň	Polyniska	U pily	Vilou

Zdroj: Interní zdroje obce Hrádek

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že jednotlivá ORP Moravskoslezského kraje tvoří v průměru 13 obcí. Co se týče rozlohy, ORP Moravskoslezského kraje jsou 1,3 krát větší a mají dvakrát více obyvatel než ORP Jablunkov.

Tabulka 8 Ukazatele sídelní struktury SO ORP Jablunkov a komparace s MSK a ČR v r. 2012

SO ORP	Počet				Výměra v km ²	Výměra km ² /obec	Počet obyvatel	Obyvatel na	
	obcí	katastrů	částí	částí/obec				obec	Km ²
Průměr SO ORP Jablunkov	12	12	12	1	176	14,7	22 711	1 892	129
Průměr všech SO ORP v MSK	13,6	27,9	28,3	2,3	246,7	19,3	55 754	4 100	226

Zdroj: Malý lexikon obcí 2013, ČSÚ, data k 1.1.2013

Tabulka 9 Komparace obyvatelstvo, hustota zalidnění v ORP Jablunkov a Hrádku v r. 2012

Komparace	Výměra	Hustota zalidnění (ob. /km ²)
Hrádek	9,8	187
SO ORP Jablunkov	176	129

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Geomorfologické podmínky – tvary reliéfu ovlivňují možnosti využití území. Náklady na vybudování technické infrastruktury výrazně rostou v členitém reliéfu, např. při výstavbě komunikací, kanalizace. Geomorfologické podmínky však výrazněji neomezují jeho využití, z širšího hlediska jsou zdrojem jeho rekreační a obytné atraktivity.

Ve správním území obce Hrádek jsou evidována sesuvná území: 4011 sesuv potenciální, 3951 sesuv potenciální, 3950 sesuv aktivní.

2.2 KVALITA OVZDUŠÍ

Na kvalitu ovzduší v obci Hrádek mají vliv velké zdroje znečištění v regionu (Třinec) a doprava, částečně i lokální malé zdroje znečištění. Situaci významně zlepšila plynofikace většiny staveb v obci. Na druhé straně se stále významněji projevují negativní dopady vývoje v posledních letech, dopravy a v některých lokalitách i částečný návrat k topení tuhými, nekvalitními palivy. Zemní plyn využívají domácnosti především pro vaření a ohřev užitkové vody. Vzhledem k vysokým cenám domácnosti v posledních letech ustupují od vytápění zemním plynem a vracejí se zpět k tuhým palivům, čímž často vznikají problémy s neekologickým provozem těchto lokálních topenišť.

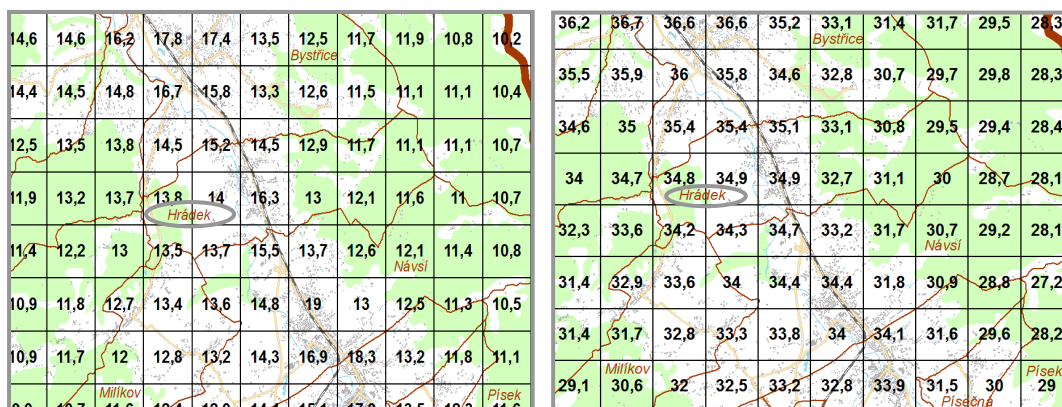
Nejblíže stanice, na kterých se pravidelně monitorují imisní situace, se nacházejí v Třinci Kanadě (č. 1187) a v Návsi u Jablunkova (ČHMÚ, č. 1357). Na stránkách MSK jsou uvedeny mapy s vymezením oblastí zhoršené kvality ovzduší². Z nich je patrné, že obec Hrádek se od roku 2009 do roku 2012 nachází v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, kde jsou překročeny imisní limity pro ochranu zdraví.

Posílení technické infrastruktury v souvislosti s výstavbou nových RD - podpora rozšíření plynovodní sítě v obci a rozšíření a obnova veřejného osvětlení. Kvalitu ovzduší negativně ovlivňují lokální topeniště a přenos škodlivin z oblasti Třinecka.

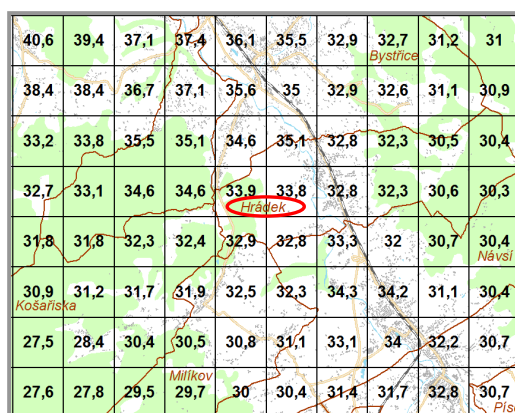
Níže jsou uvedeny průměrné koncentrace škodlivých látek v obci Hrádek a okolí za léta 2009 – 2013.

Obrázek 1 Průměrné koncentrace oxidu dusičného NO2 (roční průměr) za roky 2009 – 2013

Obrázek 2 Průměrná koncentrace částic MP10 (roční průměr) za roky 2009 – 2013

Obrázek 3 Průměrná koncentrace SO2 za roky 2009 – 2013

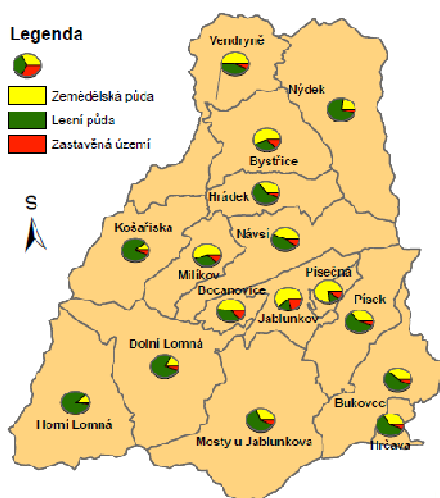

Zdroj: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/13petileti/png/moravskoslezsky_CZ.html

² <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/ovzduši/podklady/mapy-s-vymezenim-oblasti-zhorzene-kvality-ovzduši-ozko-v-moravskoslezskem-kraji--25232/>

2.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Obrázek 4 Využití půdy v obci Hrádek a okolí

V obci Hrádek byly zvýšené hodnoty, místy až v blízkosti platných limitů, u obsahu kadmia. Jedná se o problém regionálního charakteru, který se týká větší části katastrálních území severní Moravy a Slezska. K překračování platných limitů v řešeném území však nedochází a současný stav nevyžaduje ochranná opatření týkající se změn využití zemědělského půdního fondu.

Z pedologického hlediska se jedná o hnědozemní oblast: převažují hnědé půdy kyselé a hnědé půdy podzolové. Půdy jsou středně hluboké až mělké, většinou silně skeletovité.

Na obrázku je znázorněno využití půdy v obci Hrádek ve srovnání s okolními obcemi. V obci Hrádek, stejně jako ve většině okolních obcí, převažuje lesní půda. Výměra lesních pozemků činí v obci Hrádek 554 ha, tj. 57 % výměry katastrálního území obce – jedná se o výrazně lesnatou krajinu. Veškeré lesy jsou zařazeny do kategorie „Lesy hospodářské“. Převažujícími porostními typy jsou smrčiny, menší zastoupení v porostech mají buk, borovice, klen, jedle, jasan, dub, habr, bříza, lípa, jilm, jeřabina a olše.

Zdroj: Strat. Jablunkovska 2014 - 2020

Katastrální území Hrádek je zařazeno do zemědělské přírodní oblasti vrchovinné. Terén je zvlněný, členitý a převážně značně svažitý se zhoršenou až špatnou mechanizační přístupností. Oblast je méně až středně vhodná pro běžnou zemědělskou výrobu s podstatným omezením náročnějších druhů plodin. V rostlinné výrobě je to oblast vhodná pro pěstování brambor a lnu. Nejvhodnější využití oblasti v živočišné výrobě je pastevní chov ovcí a skotu. Jsou zde příhodné podmínky k rozvoji ekozemědělství a agroturistiky.

2.4 LIKVIDACE KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

Na území obce jsou umístěny kontejnery na třídění papíru, skla a plastu, dále zde také najdeme i kontejnery na textil a drobné elektro spotřebiče.

Likvidaci komunálních odpadů v řešeném území provádí firma Nehlsen Třinec, která zajišťuje komplexní službu zahrnující svoz komunálního odpadu včetně separovaných složek. V řešeném území se provádí separovaný sběr komunálního odpadu (popelnice, plastové pytle na odpad). Veškeré nakládání s odpady (tzn. jejich shromažďování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání i zneškodňování) musí vyhovovat požadavkům vyplývajícím z příslušných právních norem, v současnosti zejména ze zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a z obecně závazné vyhlášky obce Hrádek č. 2/2013 o místních poplatcích za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V obci se nachází sběrné místo pro železný odpad. Způsob likvidace odpadů v obci není v rozporu s Plánem odpadového hospodářství MSK.

Obec Hrádek se zapojila do separace bioodpadu formou komunitního kompostování. Vznikající kompost je ze 100 % materiálově využíván pro vlastní potřeby na svých zahradách.

➤ Obec Hrádek disponuje funkčním systémem likvidace a třídění odpadů

2.5 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

Na území obce Hrádku se nachází:

- zvláště chráněný památný strom Lípa malolistá (ochranné pásmo: kruh o poloměru 21,5 m se středem v ose kmene, v němž je zakázána jakákoliv pro strom škodlivá činnost);
- evropsky významná lokalita Olza o rozloze 47,68 ha – cílem ochrany je zachování a obnova ekosystémů významných pro druhy živočichů, kteří tvoří předmět ochrany, v jejich přirozeném areálu rozšíření a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů ve stavu přirozeném;
- biotop zvláště chráněných druhů rostlin v jižní části katastrálního území – louka o rozloze cca 2 ha;

- Přírodní park Slezské Beskydy, jehož posláním by měla být ochrana území s významnými přírodními a estetickými hodnotami;
- Významné krajinné prvky lesy, rašelinště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy, mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, skalní útvary apod.

Cílem územního systému ekologické stability ÚSES je zajistit přetrvání původních přirozených skupin organismů v jejich typických stanovištích a v podmínkách kulturní krajiny. Realizace tohoto systému má zajistit trvalou existenci a reprodukci typických původních nebo přírodě blízkých společenstev, která jsou schopna bez výrazného přísunu energie člověkem zachovávat svůj stav v podmínkách rušivých vlivů civilizace a po narušení se vracet ke svému původnímu stavu. ÚSES má tyto základní prvky: biokoridory a biocentrum.

- Na území obce Hrádek se nachází přírodně vzácné lokality, chráněné rostliny, významné krajinné prvky či biokoridory.

2.6 ZELENĚ

- Zajištění čistoty a pořádku na veřejných prostranstvích (travnaté plochy, autobusové zastávky, náves, stanoviště kontejnerů na tříděný odpad apod.)
- Zajištění dostatečného množství nádob na tříděný odpad
- Budování povědomí občanů o třídění odpadu a ekologickém chování, zejména proti lokálním topeništím, ekologická výchova dětí ve školách
- Pravidelné vysazování nové zeleně na revitalizovaných plochách, sečení zatravněných travních ploch, doplnění mobiliáře
- Povolání kácení dřevin rostoucí mimo les, dohled nad dodržováním právních norem a nařizování s tímto spojené náhradní výsadby dřevin
- Zalesnění zemědělských pozemků
- Zvelebování centra obce rozšiřováním parku a další zeleně, vylepšování prostranství – vznik alejí

Z hlediska širších dopravních vazeb se řešené území nachází na trase významného republikového dopravního koridoru, který zahrnuje silnici I/11 a celostátní dvojkolejnou elektrifikovanou železniční trať č. 320 Bohumín – Čadca (SK). Silnice I/11 je součástí evropského tahu E75, železniční trať ČD č. 320 je v širších vazbách ČR součástí III. Železničního koridoru a dále i hlavní transevropské železniční magistrály E40. Trať je rovněž zařazena i do evropské dopravní sítě, tj. do transevropského multimodálního dopravního koridoru. Doplňkovou komunikací v řešeném území je silnice III/01144 (Bystřice-Milíkov-Bocanovice), zajišťující lokální spojení mezi sousedními obcemi.

2.7 ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Řešeným územím je vedena celostátní dvojkolejná elektrifikovaná železniční trať č. 320 Bohumín – Čadca, která je v širších vazbách České republiky součástí III. Železničního koridoru a která je rovněž součástí hlavní transevropské železniční magistrály E40. Trať je zařazena i do evropské dopravní sítě, a to do tzv. IV. Trans-evropského multimodálního dopravního koridoru. Přes území Hrádku lze polohu koridoru celostátní železniční trati v souběhu s trasou silnice I/11 považovat za stabilizovanou.

2.8 POZEMNÍ KOMUNIKACE

➤ Silnice I/11

Silnice I/11 je nejvýznamnější silniční komunikací v obci. V širších vazbách na území kraje plní funkci významné dopravní příčky, zajišťující severo-jihní vazby a v úseku mezi Českým Těšínem a Mosty u Jablunkova je součástí mezinárodní silniční sítě pod označením E75 a je rovněž zařazena mezi doplňkové tahy transevropské sítě TINA.

Z níže uvedené tabulky sice vyplývá, že v roce 2010 došlo ve srovnání s rokem 2005 k mírnému poklesu počtu všech vozidel (vliv změny metodiky počtu automobilů³). Ve srovnání s rokem 2000 však došlo k výraznému nárůstu celoroční průměrné intenzity dopravy.

³ V r. 2010 se nákladní vozidla s přívěsy a tahače s návěsy na rozdíl od předchozích výsledků ŘSD počítají jako jedno vozidlo)

Orientačně provedená prognóza zatížení pak prokazuje, že stávající uspořádání silniční komunikace nebude ke konci orientačně stanoveného období (r. 2030) již dostatečné a bude nutno provést potřebné úpravy této komunikace.

Tabulka 10 Výsledky sčítání dopravy na silnici č. I/11, stan. Č. 7-0500 úsek Bystřice-Jablunkov

Rok	Celoroční průměrná intenzita [počet vozidel /24 hod]			
	T těžká motorová vozidla a přívěsy	O osobní a dodáv. vozidla	M jednostopá mot. vozidla	Voz./24 hod. Součet všech mot. Vozidel a přívěsů
1995	1091	5249	87	6427
2000	2388	5836	53	8277
2005	4105	6690	53	10848
2010	3099	6490	121	9710
Predikce 2030	4967	10436	53	15456

Zdroj: <http://www.rsd.cz> Sčítání dopravy 2010(sč. Úsek 7-0500) Hrádek I/11

➤ **Silnice II/474**

Obcí prochází silnice II. třídy č. 474 paralelně s I/11 (s výjezdy na I/11 v Návsí a v Bystřici) . Tento úsek patřil původně silnici I/11, avšak po vybudování obchvatů Mostů u Jablunkova a Jablunkova a nového průtahu Hrádkem byl překategorizován na silnici II. třídy. Na trase této silnice nejsou na území Hrádku navrženy žádné úpravy.

➤ **Silnice III/01144 (Bystřice – Milíkov – Bocanovice)**

Na trase silnice III/01144 na území Hrádku nejsou navrženy žádné úpravy.

Ostatní místní komunikace

- Nutnost pravidelné údržby a oprav místních komunikací, některé stávající komunikace je nutno šířkově homogenizovat na jedno nebo dvoupruhové kategorie (s nezbytným vybavením – obratiště) především z důvodu zlepšení dopravní obsluhy stávajících i nových zastavitelných ploch a pro zvýšení bezpečnosti provozu.
- Údržba krajnic, příkopů přilehlé zeleně
- Vybudování některých nových úseků místních komunikací s nezbytným vybavením (např. obratiště) tak, aby byl zajištěn příjezd k navrhovaným plochám pro výstavbu
- Udržení zavedeného systému zimní údržby komunikací v celé obci v zimním období v rámci technických možností.

2.9 PROVOZ CHODCŮ A CYKLISTŮ, TURISTICKÉ A CYKLISTICKÉ TRASY

➤ **Provoz chodců a cyklistů**

V některých částech Hrádku jsou již vybudovány jednostranné chodníky a několik stezek pro chodce. Nové chodníky budou realizovány dle místní potřeby.

➤ **Turistické trasy**

Řešeným územím prochází cekem čtyři značené turistické trasy č. 0620, č. 4855, č. 7875 a 7876, které jsou převážně vedeny po místních a účelových komunikacích (lesních cestách). Obec nemá v plánu navržení nových turistických tras.

➤ **Cyklistické trasy**

Řešeným územím jsou vedeny celkem 3 značené cykloturistické trasy: Č. 6085, č. 6086 a 6088.

Tabulka 11 Cyklistické trasy na území obce Hrádek

Č.	Průběh trasy	Klasifikace	Délka v km
6085	Horní Lištná – Třinec – Vendryně – Bystřice – Milíkov	Lehká	15,5
6086	Vendryně – Nýdek – Filipka – Písek - Pláňava	Těžká	36
6088	Bystřice – Hrádek – Filipka	Středně obtížná	8
10	Pátevní cyklotrasa Olše – Olza Bukovec – Písek – Návsí – Hrádek – Bystřice – Vendryně – Třinec – Český Těšín - Chotěbuz		36

Zdroj: <http://www.rsd.cz>

Mimo oficiálního značení cyklistických tras dle KČT je v terénu vyznačena i tématická místní cyklotrasa, jejíž vedení je shodné s vedením značené cyklotrasy č. 6088. Tato cyklotrasa je nazvána „Po stopách hutnictví“.

➤ **Statická doprava – parkování vozidel**

V současnosti chybí v obci parkovací plochy u některých objektů a ploch občanské vybavenosti.

- Výstavba chodníků podél komunikací dle potřeby
- Lesním cestám, po kterých jsou vedeny cykloturistické trasy, je nutné věnovat zvýšenou pozornost z hlediska údržby a úpravy jejich vybavení (propustky, mosty apod.);
- Rekonstrukce lávky nad Belkem a vytvoření naučné stezky;
- Nutnost vymezení pásů nebo pruhů pro cyklisty, úprava dotčených lesních cest, včetně jejich vybavení (mosty, propustky apod.);
- Vybavení cykloturistických tras odpočívkami a informačními tabulemi
- Nově se navrhuje: parkovací plocha u hřbitova, parkovací plocha u turistické atraktivity Zómczyska – replika historické tvrze

2.10 VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Území obce Hrádek spadá do hydrogeologického povodí č. 1-03-03-017 řeky Olzy, velmi malá část území do povodí č. 2-03-03-024 Kopytné.

Rozhodnutím Krajského úřadu MSK ze dne 10.3.2004 bylo pro tok řeky Olzy v úseku km 48,00 – 72,840 stanoveno záplavové území včetně vymezení aktivní zóny. Záplavové území ostatních drobných toků není stanoveno.

Celý úsek řeky Olzy nacházející se na k.ú. Hrádek je zařazen mezi významné vodní toky pod č. 528. Východní hranici území tvoří potok Kopytná. S úpravou toku a jeho revitalizací se počítá vesměs mimo území obce Hrádek. Kromě drobných toků se v území nachází potoky Kompařov a Rohovec.

Celé katastrální území Hrádku náleží do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Jablunkovsko. V obci nejsou navrženy objekty ani zařízení protipovodňové ochrany. Záplavové území stanovené pro vodní tok Olzy je respektováno.

Na východní straně řešeného území jsou nutná opatření proti sesuvům půdy, které způsobuje rozvodněný potok.

Obec Hrádek má vybudovaný veřejný vodovod, který je ve správě SmVaK Ostrava – oblast Frýdek-Místek. Zdrojem pitné vody jsou jímací území Zimné vody a Košařiska. Z výpočtu potřeby vody vyplývá, že stávající akumulace pitné vody v obci je nedostačující.

- SmVaK Ostrava navrhuje nový větší vodojem, který by se měl nacházet u stávajícího vodojemu a měl by mít stejné výškové hladiny. Dále by měla být rozšířena stávající vodovodní síť o další vodovodní řady pro zásobování zastavitelných ploch. Navržené řady by měly rovněž plnit funkci vodovodu požárního.
- V severní části obce je navržena čerpací stanice, odkud by měla být v této části obce voda čerpána do zastavitelných ploch.

2.11 LIKVIDACE ODPADNÍCH VOD

V centrální části obce Hrádek je vybudována stoka splaškové kanalizace a páteřní stoka jednotné kanalizace, která odvádí odpadní vody na mechanicko-biologickou ČOV obce Bystřice nad Olší. V okrajových částech obce likvidace splaškových odpadních vod z jednotlivých objektů obytné zástavby probíhá lokálně přímo u zdroje. Splaškové odpadní vody se akumulují v septicích, žumpách či v domovních ČOV.

- Záměrem obce je výstavba soustavné kanalizace a ČOV“

3 SPOLEČNOST

Tato kapitola obsahuje analýzy vývoje sociodemografických podmínek území, tzn. zejména vazeb obyvatelstvo-bydlení-zaměstnanost, nakolik vytvářejí podmínky pro udržitelný rozvoj území.

Na základě zjištění hospodářských podmínek (zejména zaměstnanosti obyvatel), demografických podmínek, ale i širšího rozvojového potenciálu území je sestrojena prognóza vývoje počtu obyvatel, bilance vývoje bydlení apod.

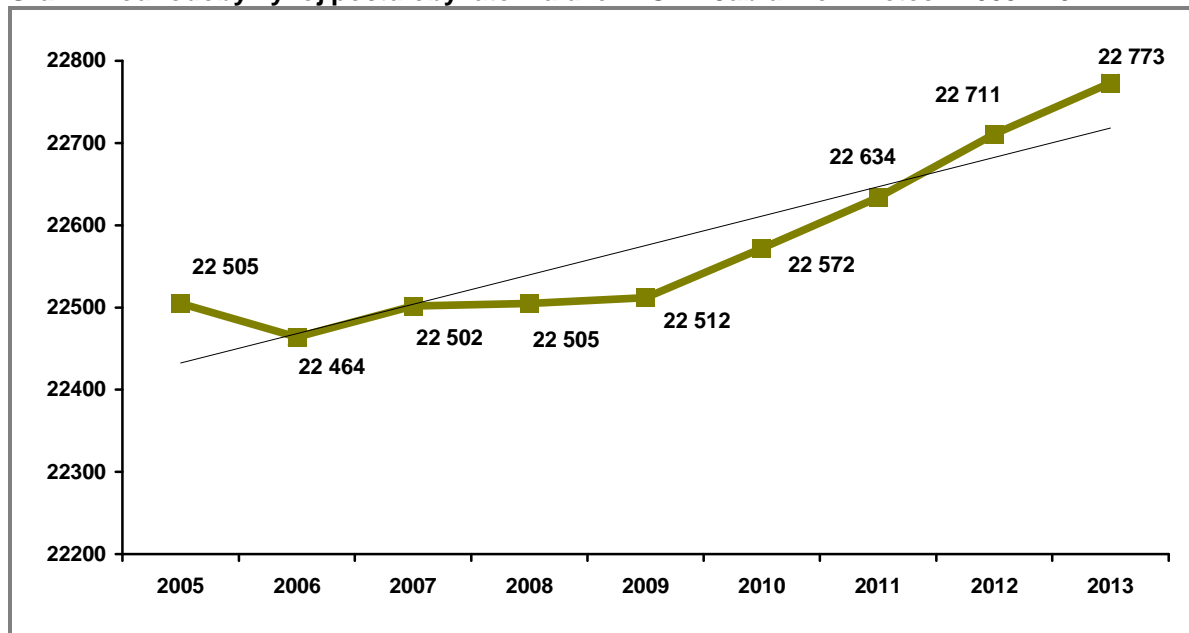
3.1 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Vývoj počtu obyvatel v daném území dlouhodobě ovlivňují tyto hlavní faktory:

- Podhorská poloha obce nedaleko hranic PL, SK, avšak v centrální poloze Jablunkovska;
- Obec se nachází na dopravní ose území s nadregionálním významem;
- Pozitivní vývoj kvality životního i rekreačního prostředí;
- Území si zachovává dlouhodobě příznivé demografické charakteristiky;
- V obci se nachází národnostně smíšená struktura obyvatel (ještě v r. 1991 byl Hrádek jedinou obcí v ČR, kde převažovali obyvatelé jiné národnosti než České).

➤ Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v ORP Jablunkov a v obci Hrádek

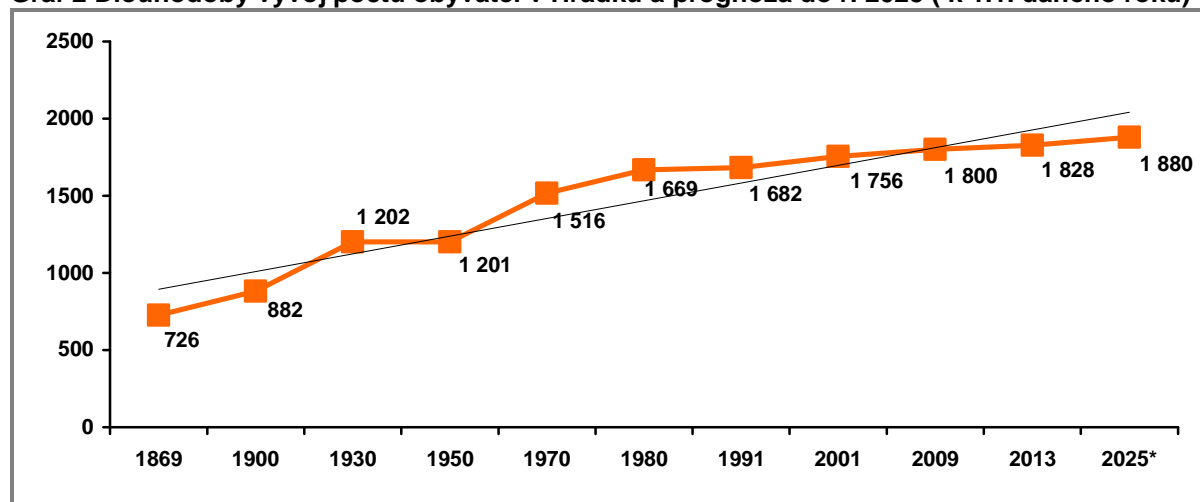
Graf 1 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel na území ORP Jablunkov v letech 2005 - 2014

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že v období 2005 – 2013 v ORP Jablunkov se počet obyvatel mírně zvyšuje.

Graf 2 Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v Hrádku a prognóza do r. 2025 (k 1.1. daného roku)

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>, *prognóza

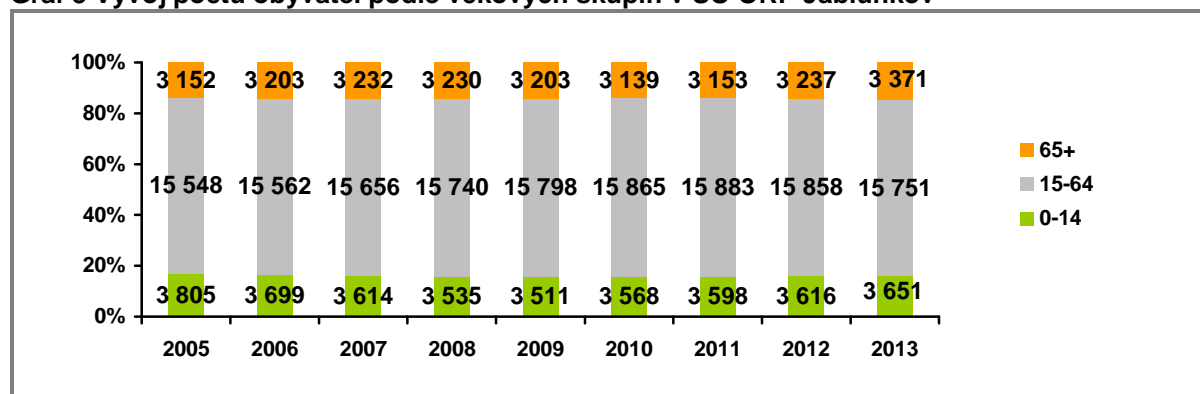
Vývoj počtu obyvatel v obci Hrádek je možno z hlediska obecných demografických podmínek považovat za běžný až příznivý. Z grafu je patrné, že za téměř 150 let se počet obyvatel Hrádku zvýšil dva a půl krát. Je zde patrný trend upřednostňování bydlení v příměstských sídlech, lokalitách, zejména s atraktivním obytným prostředím a dobrou dopravní dostupností. Vzhledem k dosavadnímu vývoji počtu obyvatel v posledních letech (v níže uvedené tabulce) a obecným tendencím v rozvoji osídlení je možné předpokládat v Hrádku další mírný růst počtu obyvatel, a to asi na 1880 v roce 2025 (viz. výše uvedený graf).

➤ Rozdělení obyvatel ORP Jablunkov a Hrádek do věkových skupin

Z níže uvedeného grafu vyplývá, že v ORP Jablunkov počet dětí ve věku 0 – 14 let výrazně klesl v období 2005 – 2009. V následujících letech je zaznamenán nárůst, avšak v roce 2012 je počet dětí nižší oproti roku 2005.

Průměrný věk obyvatel v ORP Jablunkov byl v 2012 roce 39,7 let, což je nejnižší hodnota ve srovnání s okresem Frýdek-Místek (41 let) i s průměrem ČR (41,3 let). Přestože věková struktura obyvatel ORP (vč. obce Hrádek) je jednou z nejpříznivějších v kraji, statistika hovoří o stárnutí obyvatelstva, jakožto problému celorepublikového charakteru.

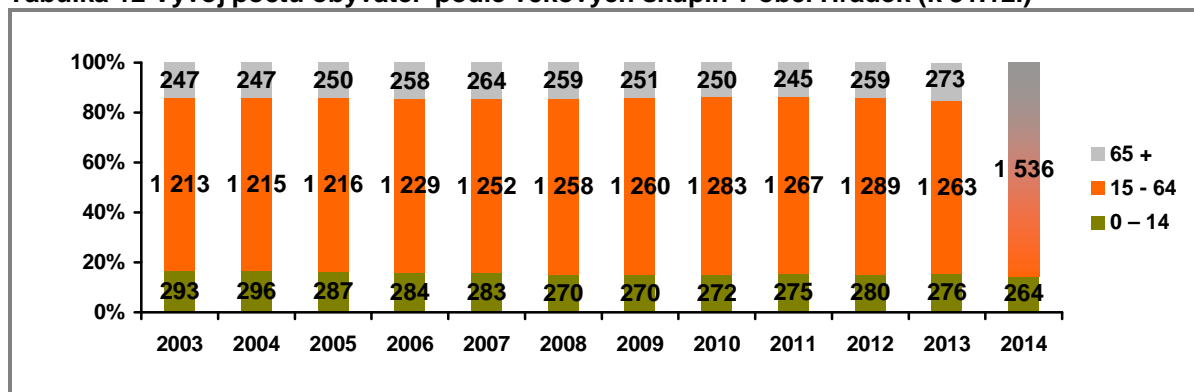
Graf 3 Vývoj počtu obyvatel podle věkových skupin v SO ORP Jablunkov

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

V obci Hrádek byl od r. 2008 do 2012 zaznamenán nárůst počtu dětí ve věku 0 – 14 let, do roku 2012 byl zaznamenán nárůst počtu osob v produktivním věku, především díky přírůstku stěhováním a také díky přirozenému přírůstku obyvatel.

Tabulka 12 Vývoj počtu obyvatel podle věkových skupin v obci Hrádek (k 31.12.)

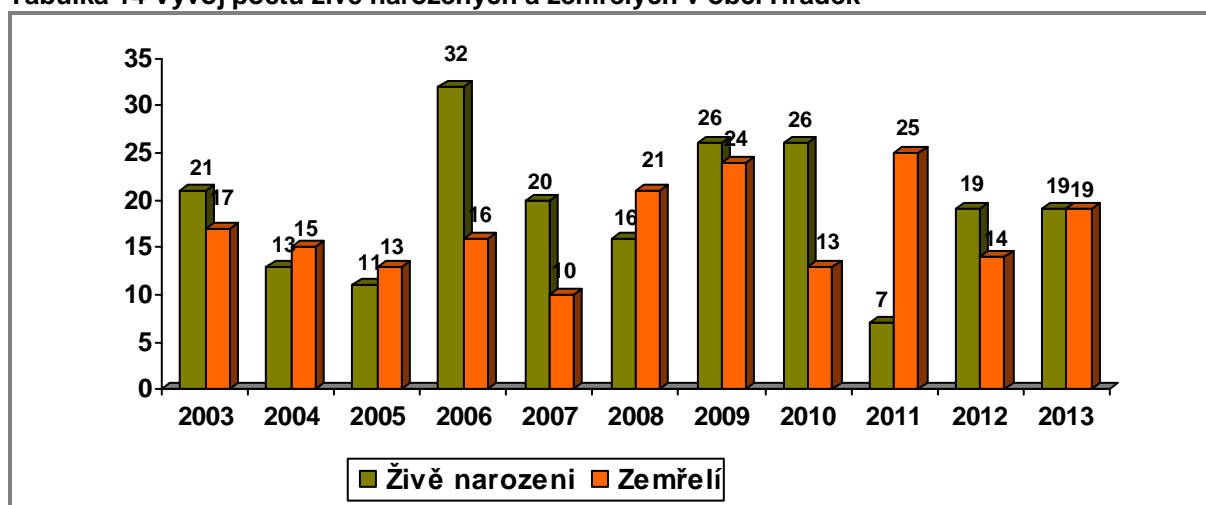
Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Tabulka 13 Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hrádek

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkový přírůstek	4	5	-5	18	28	-12	-6	24	-33	41	-16
Přirozený přírůstek	4	-2	-2	16	10	-5	2	13	-18	5	0
Přírůstek stěhováním	0	7	-3	2	18	-7	-8	11	-15	36	-16

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Tabulka 14 Vývoj počtu živě narozených a zemřelých v obci Hrádek

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Z výše uvedeného grafu lze vyčíst, že dlouhodobě v obci Hrádek převažuje počet narozených dětí.

3.2 VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA

Strukturu obyvatel podle dosaženého stupně vzdělání je možno s dostatečnou přesností zjistit pouze při sčítání. Vzhledem k době uplynulé od posledního sčítání a značnému rozšíření vzdělávacích možností lze předpokládat, že v současné době jsou podíly osob s vyšším vzděláním vyšší. Uváděné údaje lze pokládat za informativní.

Ve srovnání ze SLDB 2001 byl v území **ORP Jablunkov** zaznamenán v r. 2011 téměř desetiprocentní pokles obyvatel se základním a neukončeným vzděláním. Počet obyvatel s úplným středním vzděláním (s maturitou) se zvýšil o 8% a počet vysokoškoláků je téměř dvojnásobný.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v **obci Hrádek** došlo ve srovnání se SLDB 2001 k téměř dvaceti pěti procentnímu poklesu obyvatel se základním a neukončeným vzděláním. Počet obyvatel s úplným středním vzděláním se zvýšil o 18 % a počet vysokoškoláků vzrostl o více než polovinu.

Tabulka 15 Obyvatelstvo obce Hrádek ve věku 15 a více let dle nejvyššího vzdělání

Obyvatelstvo	2001	2011
Bez vzdělání	4	1
Základní vč. neukončeného	426	320
Střední vč. vyučení (bez maturity)	542	514
Úplné střední (s maturitou)	355	421
Nástavbové a Vyšší odborné studium	27	50
Vysokoškolské	89	155

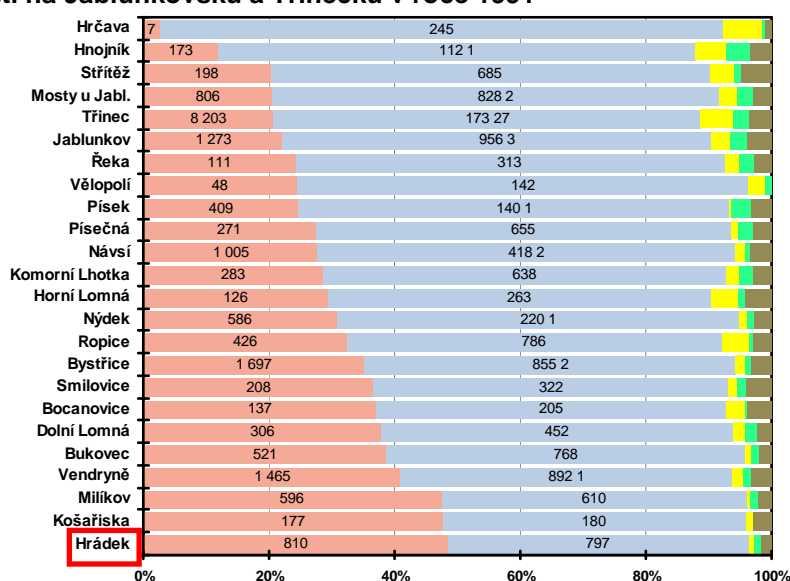
Zdroj: sldb 2001, 2011

Na území ORP Jablunkov není zastoupeno vysoké školství. Nejbližší možnost získání vš vzdělání je na soukromé škole v Havířově, nejbližší veřejné škole v Karviné, kde se nachází odloučená Obchodně-podnikatelská fakulta Slezské univerzity v Opavě, či na Ostravské univerzitě VŠB – TU v Ostravě. Na základě údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011 jsou na území ORP Jablunkov nejpočetnější skupinou obyvatel z hlediska vzdělání obyvatel se středním vzděláním vč. vyučených bez maturity, druhou skupinu tvoří obyvatelé s úplným ukončeným středním vzděláním, stejně jako v obci Hrádek.⁴ V obci Hrádek, stejně jako v ORP Jablunkov, byl zaznamenán podobný trend rozvoje vzdělanostní struktury obyvatelstva. Do budoucna lze, při stávajícím legislativním nastavení školství, předpokládat narůstající trend absolventů vysokých škol a obyvatel s dosaženým úplným středoškolským vzděláním.

3.3 NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA

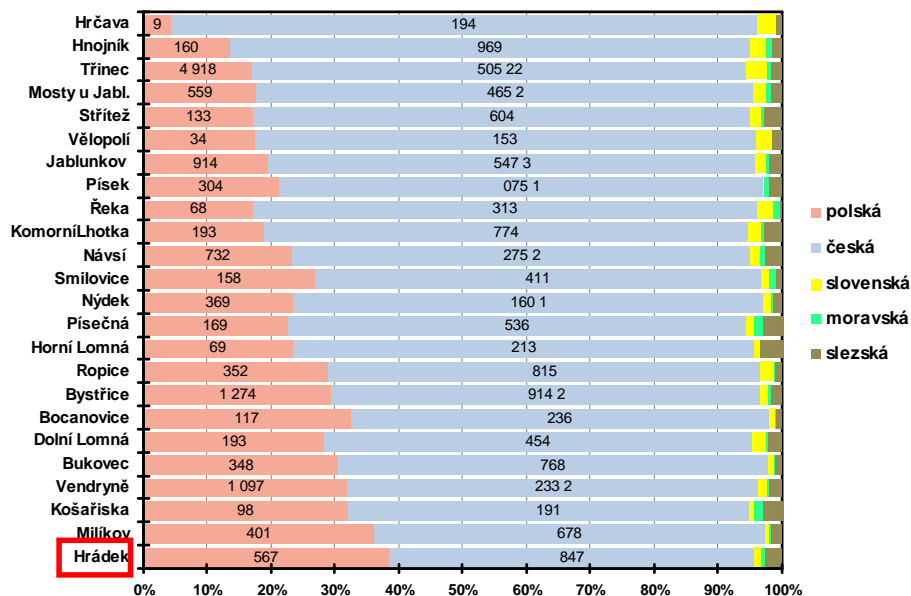
Národnostní složení obyvatelstva odráží příhraniční polohu území a jeho historický vývoj. Hranice byly do dnešní podoby upraveny v roce 1945. Významným specifikem oblasti Jablunkovska je velmi početná polská menšina. Občané polské národnosti v současnosti tvoří cca 19,3 % místních obyvatel ORP Jablunkov. Proto se na daném území setkáváme s dvojjazyčnými nápisy, PZKO, základními i mateřskými školami s polským jazykem vyučovacím. Z níže uvedeného grafu vyplývá, že ještě v roce 1991 byla obec Hrádek jedinou obcí SO ORP Jablunkov, a také jedinou v ČR s převahou obyvatel jiné národnosti než České – zejména Polské. V grafu znázorňujícím národnostní složení obyvatelstva v r. 2011 lze zaznamenat výrazný úbytek obyvatel Třinecka i Jablunkovska hlásících se k polské národnosti oproti roku 2001.

Graf 4 Národnosti na Jablunkovsku a Třinecku v roce 1991

⁴ Zdroj: LSDB 2001,2011

Graf 5 Národnosti na Jablunkovsku a Třinecku v roce 2011

Zdroj: Interní zdroje obce

3.4 KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ

Do oblasti sociálních služeb zasahuje hned několik specifických skupin, zadavatel, poskytovatel, uživatel a veřejnost. **Zadavatel** je ten, kdo je odpovědný za zajištění sociálních služeb v příslušném území. Rozumí se tím zejména obce nebo kraje. **Poskytovatelem** sociálních služeb jsou subjekty, jež služby nabízejí a poskytují. Jedná se o nestátní neziskové organizace, organizace zřízené obcí nebo krajem, případně státem. **Uživateli** sociálních služeb jsou lidé, kteří se ocitli v nepříznivé nebo tíživé sociální situaci. Veřejnost je zastoupena všemi ostatními zájemci, kterým není fungování a poskytování sociálních služeb lhostejné a jsou schopni se aktivně podílet na vyhotovení a realizaci.⁵

➤ Ohrožení sociálním vyloučením

Přestože je nezaměstnanost na Jablunkovsku na jedné z nejnižších úrovní v kraji, mnoho obyvatel pracuje za minimální mzdu a ocitá se tak na hranici chudoby. *Mladé rodiny s dětmi* se často potýkají s finančními problémy, neboť jsou závislé na příjmu jednoho člena domácnosti. Do skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením lze dále zařadit *seniory, uchazeče a zájemce o zaměstnání, osoby potřebující zvláštní pomoc, handicapované osoby*.

➤ Poskytovatelé sociálních služeb

Na území ORP Jablunkov se nachází několik zařízení sociálních služeb, jejichž služby jsou zaměřeny na potřeby seniorů a zdravotně postižených občanů.

Služby osobní asistence a odlehčovací služby v Jablunkově a jeho okolí zajišťuje Slezská diakonie. Sociální služby, jako Domov s pečovatelskou službou (město Jablunkov), Domov pro seniory (Konvent sester alžbětinek Jablunkov) jsou dostupné ve městě Jablunkov. Dům s pečovatelskou službou je rovněž k dispozici v Dolní Lomné a Návsí. K dalším poskytovatelům sociálních služeb na území Jablunkovska patří Charita Jablunkov provozující denní stacionář a bezplatnou právní poradnu.

V obci Hrádek se nachází domov s pečovatelskou službou v prostorách při Církvi bratrské v Hrádku – domov pro seniory a handicapované osoby. Klientům jsou poskytovány potřebné sociální služby, lékařská péče, rehabilitace a společenství. Celkově však na území ORP Jablunkov, stejně jako v obci Hrádek, není dostatek zařízení poskytujících sociální bydlení pro různé skupiny obyvatel v souvislosti s jejich sociálním statusem a závislosti v důsledku snížené schopnosti péče o sebe sama. Proto lze předpokládat řešení potřeby nových kapacit především intenzifikací využití stávajících ploch a zařízení, eventuálně využití již stávající zástavby.

Ve spolupráci s ostatními obcemi by bylo reálné vybudovat sociální byty mj. v obci Hrádek a zajistit dostatečnou nabídku pobytových míst, která by pokryla poptávku v rámci celého území.

⁵ Zdroj: „Co je komunitní plánování sociálních služeb a kdo jsou jeho hlavní aktéři.“ Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/850>

3.5 ŠKOLSTVÍ

➤ ZŠ a MŠ

Významným specifikem obce Hrádek, ale i celého ORP Jablunkov je velmi početná polská menšina. Tento stav je podmíněn především historickým vývojem oblasti, kdy se střídala polská a česká nadvláda. Hranice byly do dnešní podoby upraveny až v roce 1945. Občané polské národnosti v obci Hrádek v roce 2011 tvořili 31 % místních obyvatel. Z tohoto důvodu se na Jablunkovsku setkáváme se základními a mateřskými školami s polským jazykem vyučovacím. V obci Hrádek se nachází 2 malotřídní základní školy a 2 mateřské školy, jejichž charakteristika se nachází v níže uvedené tabulce.

Tabulka 16 Popis Základní a mateřské školy Hrádek za šk. rok 2012 / 2013

Název	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
ZŠ			
Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	150	53	97
Základní škola s polským jazykem a mateřská škola s polským vyučovacím jazykem, Hrádek 77, okres Frýdek-Místek, p.o.	43	35	8
MŠ			
Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144 , okres Frýdek-Místek, p. o.; Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyuč. Hrádek, p. o.	70	69	1

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Hrádek

V posledních letech (výrazněji od roku 2009/2010) se na území ORP Jablunkov snižuje počet žáků, a tím i počet tříd. Ve Strategii území správního obvodu ORP Jablunkov na období 2014 – 2023 je uveden předpoklad postupného poklesu počtu dětí do 6 let do roku 2023 na řešeném území.

Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144 je malotřídní škola 1. stupně. Kapacita školy je naplněna ze 35 %. Základní škola s polským vyučovacím jazykem a mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Hrádek 77 poskytuje vzdělávání v polském jazyce, školu navštěvují především žáci polské národnostní menšiny. Kapacita školy je naplněna z 81%.⁶

Na území ORP Jablunkov jsou všechny jídelny zřízeny obcemi. Z tabulky vyplývá, že v obci Hrádek i celkově v ORP Jablunkov je kapacita kuchyní dostačující.

Tabulka 17 Školní jídelny zřizované obcemi v území ORP Jablunkov/Hrádek ve šk. r. 2012/2013

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
ORP Jablunkov	25	3759	861	2898	4 507
Hrádek	3	210	25	185	232

Zdroj: výkazy ÚIV

- Školy by mohly být více otevřené, školní družiny by mohly prodloužit dobu činnosti a více vyjít vstříc většině rodin dojíždějících za prací. Tyto malotřídní školy mají velký potenciál mj. pro spolupráci s místními spolky, neboť právě ony jsou nositeli lokálních i regionálních tradic a kultury, rozvíjejí společenský život v obci. Spolky by mohly vytvořit zajímavou nabídku volnočasových aktivit pro děti, mládež a dospělé občany v odpoledních hodinách a realizovat je v prostorách škol.
- Zajištění pestřejší nabídky vzdělávání
- Rozšíření nabídky mimoškolní výchovy, vzdělávání a volnočasových aktivit pro děti, mládež
- Vytvoření odpovídajících prostor pro činnost Centra volného času
- Rekonstrukce a modernizace provozu cz/pl MŠ a ZŠ
- Nová tělocvična v areálu české školy včetně spojení areálů mateřské a základní školy

⁶ Zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Jablunkov na období 2014 – 2023, s. 55.

➤ **Středoškolské vzdělávání**

V Jablunkově funguje základní umělecká škola a Střední odborná škola a střední odborné učiliště podnikání a služeb. Hlavními spádovými městy pro středoškolské studenty z Jablunkovska jsou však Třinec a Český Těšín. Dopravní dostupnost do obou měst je výborná.

3.6 OBČANSKÁ VYBAVENOST

V obci se nachází

- budova obecního úřadu se zázemím pro lékaře, kadeřníka, potraviny nebo volnočasové aktivity;
- pošta
- 2 mateřské školy,
- 2 základní školy pro nižší stupeň (1. – 5. třída),

V obci je rovněž zajištěna nabídka těchto služeb:

- Prodejna potravin, pečiva, stavebnin, domácích potřeb, drogerie, zdravá výživa
- prodejna domácích potřeb,
- květinářství/zahradnictví,
- kadeřnictví
- restaurace,
- ubytovací zařízení,
- služby dětského lékaře
- ordinace zubního lékaře
- benzínová čerpací stanice
- taxi služba.

3.7 KULTURA

Místní kulturní a spolkový život v obci je na poměrně slušné úrovni, v obci funguje množství spolků. Je zapotřebí tyto společenské aktivity dále podporovat a poskytovat pomoc. Bohatý společenský život přispívá k sociální soudržnosti, udržování místních tradic, je nedílnou součástí budování identity regionu.

V rámci spolkového života mají silnou tradici **sdružení dobrovolných hasičů**, které pořádá mnohé soutěže, přehlídky a zábavy. **Tenisový oddíl Sokol** a ostatní sportovní spolky se kromě sportovního využití místních občanů podílejí také na kulturním životě. Místní občané jsou členy dalších zájmových organizací, mezi něž patří např., **Myslivecké sdružení Tisovky-Hrádek Klub seniorů** nebo **PZKO**.

Na společenském životě obce se podílí rovněž **Církev bratrská**, která je charakteristická především misijní činností a praktickou službou potřebným lidem různého věku v rozmanitých životních situacích. Dále zde působí **Slezská církev evangelická augsburského vyznání (SCEAV)**, která mj. pomáhá potřebným, podporuje křesťanské rodiny, organizuje letní tábory pro děti apod.

Luterská evangelická církev (LECAV) pořádá mj. setkání mládeže, setkání žen, varhanní koncerty, vyučování náboženství ve školách a další akce.

Mezi kulturní zařízení řadíme:

- obecní knihovnu s veřejným internetem, která sídlí v objektu obecního úřadu,
- muzeum s infocentrem v bývalé hasičské zbrojnici,
- Hřiště TJ Sokol,
- Hřiště u chaty Hrádek,
- Dom PZKO Gródek,
- kaplička

V obci se konají každoročně tyto společenské či sportovní akce, na jejichž organizaci se aktivně účastní všechny spolky obce:

- Běh Hrádkem
- Turnaj ve stolním tenisu
- Hasičská soutěž
- Slavnosti Belka

- Hrádecký Walking
- Mikuláš
- Mikulášský šachový turnaj
- Adventní koncert aj..

Obec podporuje činnost spolků. Poskytuje pomoc při pořádání akcí, zajišťuje zdarma propagaci, poskytuje finanční dary apod.

Veřejné prostory

V obci se nachází sportovní areál se dvěma tenisovými kurty, příjemným posezením, tréninkovou zdí a fotbalovým hřištěm, který využívají především členové Sokol Hrádek. Nachází se zde rovněž budova tenisového klubu.

Vedení obce plánuje dále podporovat růst a kvalitu zázemí pro obyvatele obce.

Z drobných investic je třeba zmínit plánovanou výsadbu alejí nebo regenerace zeleně na návsi a výstavbou pobytových ploch.

Podpora kulturní a spolkové činnosti v obci

Předpokládá se výstavba sportovního víceúčelového areálu u hodin.

Obec plánuje stavby maloplošných hřišť, pobytových ploch pro rodiny s dětmi.

3.8 ZDRAVOTNICTVÍ

Zdravotnické služby jsou v rámci obce zajištěny formou občasných lékařských služeb – zubní a dětský lékař. Zdravotnickým centrem pro obec Hrádek je Jablunkov, kde funguje poliklinika, v níž kromě praktických lékařů a stomatologů najdete i ordinace gynekologa, urologa, oftalmologa, ORL, chirurga a diabetologa. Ve městě rovněž ordinuje neurolog, ortoped, alergolog nebo psychiatr. Nachází se zde rovněž Sanatorium zaměřené na léčbu plicních onemocnění u dospělých, k dispozici je rovněž rehabilitační ambulance a lůžková oddělení.

Specializované zdravotnické služby jsou dostatečně zabezpečeny v blízkých městech: Třinci, případně v Českém Těšíně, kde je výborná dopravní dostupnost.

V obci Hrádek obyvatelé postrádají služby obvodního lékaře a lékárny. Mají vhodné prostory pro ordinaci lékaře v budově obecního úřadu (včetně výtahu). Nejbližší obvodní lékař pro dospělé (v 1. NP. bez výtahu) a lékárna se nachází v Návsi. Starší obyvatelé se zdravotními potížemi však mají problémy s dojížděním do této obce.

Vedení obce plánuje dočasně vyřešit chybějící služby obvodního lékaře formou senior taxi, který bude dotován obcí a zajistí starším obyvatelům dovoz k lékaři, do lékárny apod.

4 HOSPODÁŘSTVÍ

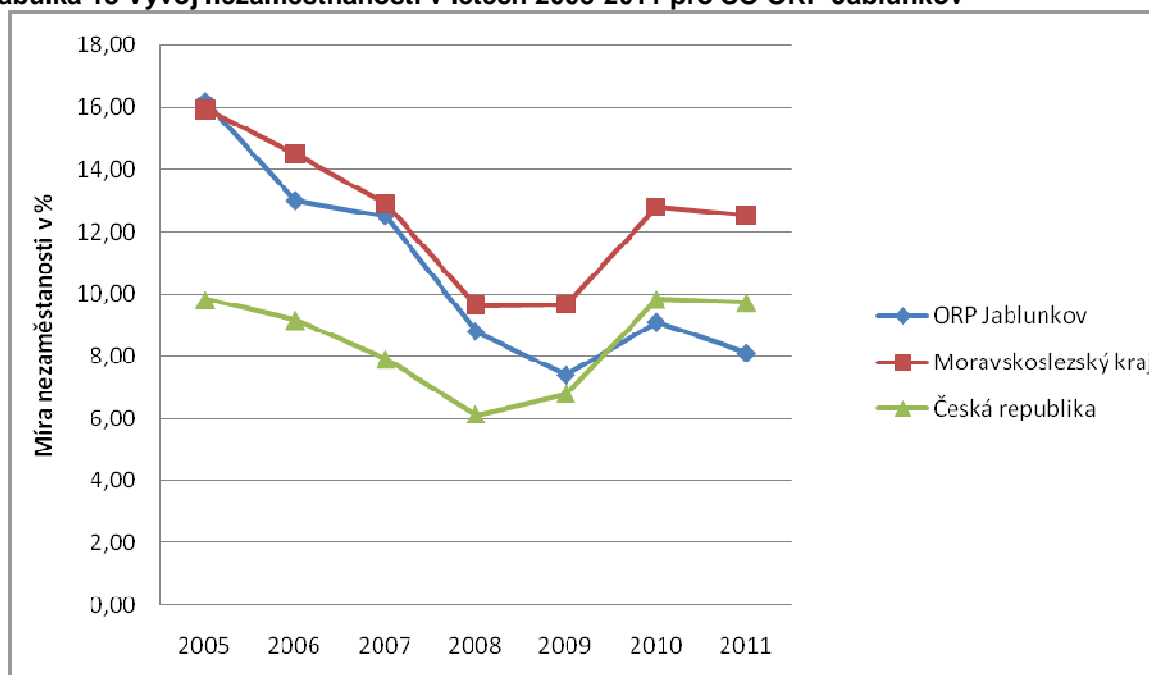
4.1 MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI

ORP Jablunkovsko mělo v letech 2005 – 2011 v porovnání s celorepublikovým průměrem poměrně vysokou nezaměstnanost, avšak ve srovnání s Moravskoslezským krajem se nezaměstnanost pohybuje níže.

V období ekonomické krize Jablunkovsko nebylo zasaženo výraznějším nárůstem nezaměstnanosti. Vděčí tomu především Třineckým železárnám, které zaměstnávají velké procento populace, a v době krize nebylo zaznamenáno masivní propouštění.

Obec Hrádek patří do SO ORP Jablunkovska, a stejně jako okolní obce, se potýká s poměrně vysokou mírou nezaměstnanosti a nedostatkem pracovních příležitostí.

Tabulka 18 Vývoj nezaměstnanosti v letech 2005-2011 pro SO ORP Jablunkov

Zdroj: Portal MPSV

4.2 POČET A STRUKTURA UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že za celé SO ORP Jablunkov je podíl nezaměstnaných osob, v porovnání s okresem, nižší o 1,2 procentní body. Obec Hrádek eviduje nižší podíl nezaměstnaných osob o 1,2 procentní body ve srovnání s SO ORP Jablunkov. Počet uchazečů na jedno pracovní místo je menší v obci Hrádek než v ORP Jablunkov.

Tabulka 19 Počet uchazečů na 1 volné místo a podíl nezaměstnaných osob (květen 2014)

Obec	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměstnaných osob v %
Hrádek	30	4,7
ORP Jablunkov	37	5,9
Okres celkem	14	7,1

Zdroj: Interní zdroje Úřadu práce

Podle Úřadu práce v Jablunkově patří mezi nejžádanější profese na Jablunkovsku číšníci a servírky, truhláři, osoby obsluhující specifické stroje. Naopak je velký problém se zaměstnáváním vysokoškolských absolventů z ekonomických a humanistických oborů, neboť zde pro takto kvalifikované osoby není téměř žádné volné pracovní místo. Problém s uplatněním na trhu práce mají také osoby s maturitou po studiu na gymnáziu, popřípadě lyceu. Tyto osoby, ačkoliv mají maturitu, jsou pro trh práce prakticky nepoužitelné. Všeobecnost gymnázií a nulová praxe se tedy musí napravit rekvalifikačními kurzy. Dalším problémovým oborem, z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce v SO ORP Jablunkov, jsou obory Ekonomika a podnikání, popřípadě Podnikání v oborech a Provoz, organizace a ekonomika dopravy. Tento obor je velmi atraktivní, avšak možnost uplatnění na trhu práce v SO ORP Jablunkov je velmi nízká. Je to způsobeno nedostatkem odpovídajících pracovních míst. Tyto osoby dojíždějí za prací do jiného ORP, nebo se z regionu stěhují do větších měst za vidinou lepší mzdy a lepší kvality života.

Tabulka 20 Počet uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v r. 2011

	Počet uchazečů o zaměstnání	z toho podle délky nezaměstnanosti					uchazečů o zaměstnání - dosažitelní	Míra nezam. (%)
		do 3 měsíců	více než 3 měsíce až 6 měsíců	více než 6 měsíců až 9 měsíců	více než 9 měsíců až 12 měsíců	více než 12 měsíců		
SO ORP - Jablunkov	839	291	203	91	48	206	750	7,2
Obec Hrádek	73	26	17	6	5	19	63	7,5

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, kolik nezaměstnaných v rámci SO ORP Jablunkov má problém se uplatnit na trhu práce. Dlouhodobá nezaměstnanost ve většině případů postihuje lidi, kteří jsou znevýhodnění na trhu práce: zejména absolventy, ženy po mateřské dovolené, starší osoby v předdůchodovém věku, osoby zdravotně postižené a osoby s nízkou kvalifikací. Lidé, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní, mají velký problém se zařazením do pracovního procesu a postupem času jsou téměř nezaměstnatelní, neboť ztrácejí kvalifikaci.

V rámci začlenění do pracovního procesu rizikových skupin na území SO ORP Jablunkov, působí personálně kvalifikační agentura KAPA, které se velmi účinně daří realizovat projekty na začlenění těchto znevýhodněných uchazečů o zaměstnání.

Zajištění pestřejší nabídky vzdělávání pro ženy na mateřské dovolené či seniory, lidi evidovaných na ÚP, pořádání přednášek pro občany.

Tabulka 21 Obyvatelstvo podle ekon. aktivity v SO ORP Jablunkov a obci Hrádek v r. 2011

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity	Ekonomicky aktivní celkem	zaměstnaní	v tom:					Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou	
			z toho podle postavení v zaměstnání			ze zaměstnaných			nezaměstnaní	nepracující důchodci		žáci, studenti, učni
			zaměstnaní	zaměstnavatelé	pracující na vlastní účet	pracující důchodci	na mateřské dovolené					
Hrádek	837	782	670	30	54	14	14	55	888	396	308	43
% z SO ORP	8%	8%						6%	8%			5%
celkem za SO ORP	10 421	9 559	8 056	322	741	164	183	862	11 032	5 047	3732	761

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

V tabulce výše jsou uvedeny počty ekonomicky aktivních obyvatel za celou SO ORP Jablunkov a obec Hrádek. Souhrnná data z SO ORP Jablunkov ukazují, že počet ekonomicky aktivních obyvatel v celém území je 10 421, z toho je 9559 zaměstnaných a 862 osob nezaměstnaných. Ekonomicky neaktivních je 10 032, zde můžeme zařadit důchodce, žáky, studenty a učně. V obci Hrádek se nachází celkem 8% ekonomicky aktivních a 8% ekonomicky neaktivních obyvatel celé SO ORP Jablunkov.

Zajímavou veličinou je také počet žen na mateřské dovolené, kterých bylo v roce 2011 v SO ORP Jablunkov 183 a v obci Hrádek celkem 14. V budoucnosti lze očekávat, že se toto číslo bude lehce zvyšovat.

Celkově působí v SO ORP Jablunkov 322 zaměstnavatelů, jejich největší koncentrace je opět přirozeně ve městě Jablunkov. V obci Hrádek působí celkem 30 zaměstnavatelů.

4.3 POČET VYJÍŽDĚJÍCÍCH DO ZAMĚŠTNÁNÍ A ŠKOL

Mnoho obyvatel však dojíždí za prací do jiného ORP. Velmi dobře situaci vyjížďky do zaměstnání znázorňují následující tabulky.

Tabulka 22 Vyjíždějící do zaměstnání a škol v SO ORP Jablunkov za rok 2011

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Hrádek	Celkem za ORP	
Vyjíždějící celkem		627	7 425	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	447	5 238	
	v tom	v rámci obce	17	689
		do jiné obce okresu	352	3 828
		do jiného okresu kraje	52	477
		do jiného kraje	15	147
		do zahraničí	11	97
		vyjíždějící do škol	180	2 187
	v tom	v rámci obce	24	483
		mimo obec	156	1 704

Zdroj: SLDB 2011

SO ORP Jablunkov, a také obec Hrádek se vyznačují velmi výraznou vyjížďkou do zaměstnání do sousedního SO ORP Třinec (v tabulce v kolonce „do jiné obce okresu“ jsou vysoké hodnoty), způsobenou velkou potřebou lidského kapitálu ze strany Třineckých železáren a jejich dceřiných společností, ale také s ostatními pracovními pozicemi, které v Třinci jsou (sektor bankovní, maloobchod apod.).

Tabulka 23 Největší toky osob v rámci vyjížďky do zaměstnání

Obec vyjížďky	počet vyjíždějících osob	Obec dojížďky
SO ORP Jablunkov	3406	Třinec
Hrádek	393	Třinec
SO ORP Jablunkov	969	Jablunkov
Hrádek	58	Jablunkov
SO ORP Jablunkov	166	Návsí
Hrádek	-	Návsí
SO ORP Jablunkov	140	Český Těšín
Hrádek	-	Český Těšín
SO ORP Jablunkov	55	Bystřice
Hrádek	28	Bystřice

Zdroj: SO ORP Jablunkov

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst největší toky osob v rámci vyjížďky do zaměstnání. Nejvíce osob vyjíždí ze SO ORP Jablunkov a z obce Hrádek do Třince. Dalším významným tokem je pohyb lidí do Jablunkova. Z obce Hrádek je dále zaznamenán významný pohyb obyvatel do Bystřice.

4.4 NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATEL – TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY A OSTATNÍ ZAMĚSTNAVATELÉ, POČET ŽIVNOSTNÍKŮ

➤ Třinecké železárny

Třinecké železárny, i když neleží ve správním obvodu ORP Jablunkov, jsou největším zaměstnavatelem občanů žijících na tomto území. Situace na trhu práce v území ORP Jablunkov, která je ve srovnání s jinými OPR relativně příznivá, vděčí právě velkému počtu pracujících v Třineckých železárnách nebo v jednotlivých dceřiných společnostech. Zajímavá je otázka vzdělání zaměstnaných osob v Třineckých železárnách, neboť se většinou jedná o osoby s výučním listem (provázanost se střední školou, která je spravovaná Třineckými železárnami). V Třineckých železárnách je evidována velká převaha zaměstnaných mužů z ORP Jablunkov, což je zapříčiněno zejména potřebou zaměstnávat technicky zaměřené osoby. Ženy jsou v rámci Třineckých železáren zaměstnávány především v dceřiných společnostech (např. Třinecké Gastroslužby).

➤ Ostatní zaměstnavatelé

V každé obci provozuje svou činnost několik firem i osob samostatně výdělečně činných. Podnikatel ve firmě uskutečňuje svou ekonomickou činnost za účelem zisku. Živnostník je osoba podnikající na základě získaného živnostenského oprávnění. Ve sledovaných obcích výrazně převažuje počet živnostníků nad právníckými osobami.

Ve vztahu k celkovému počtu obyvatel je na území obce Hrádek méně fyzických a právníckých osob než je v průměru na území obce s rozšířenou působností So ORP Jablunkov.

Tabulka 24 Přehled počtu firem a živnostníků v Hrádku, okolních obcích a SO ORP Jablunkov v r. 2014

Obec	Celkový počet obyvatel	Počet fyzických osob f.o.	% f.o./ celk. počet obyv.0	Počet právníckých osob p.o.	% p.o./celk počet obyv
Hrádek	1828	234	13 %	22	1,2%
Bystřice	5315	523	9,8 %	101	1,9%
Návsí	3883	547	14 %	65	1,6%
Jablunkov	5717	823	14 %	157	2,7%
SO ORP Jablunkov	22711	3 146	14 %	384	1,7 %

Zdroj: MěÚ Třinec, Jablunkov – Odbor živnostenský úřad

K důležitým zaměstnavatelům v obci Hrádek patří obecní úřad, ZŠ a MŠ. Dále se zde řadí obchod Hruška, restaurace U Burého, nebo chata Hrádek ET. W&J STAV s.r.o., je stavební firma, která zaměstnává zejména na sezónní práce. V řešeném území hospodaří na větší části zemědělských pozemků firma Netis.

Obyvatelé obce Hrádek dojíždějí za prací rovněž do Jablunkova a do Bystřice nad Olší.

V **Jablunkově** se mezi hlavní zaměstnavatele řadí firmy zaměstnávající do 200 zaměstnanců, jako např. Olza, s.r.o vyrábějící kovodělné výrobky, Sanatorium Jablunkov nebo SGM Route, a.s. zajišťující silniční nákladní dopravu. Další významnou skupinou zaměstnavatelů je městský úřad v Jablunkově. Velkou část obyvatel zaměstnávají služby (maloobchod a rekreační zařízení pro turisty). Na tomto území rovněž působí personálně pracovní agentury zprostředkovávající práci.

V Bystřici nad Olší lze mezi významnější zaměstnavatele zařadit např. stavební společnost Mrozek, a.s., Jap Trading, s.r.o, Berndorf Baderbau, s.r.o., Vitality Slezsko, s.r.o. nebo JK Animals, s.r.o.

➤ Areál lehkého průmyslu

Areály lehkého průmyslu, ve správním obvodu ORP Jablunkov, jsou ve větším množství zastoupeny pouze ve městě Jablunkov a v obcích Návsí a Mosty u Jablunkova. Na území Hrádku se nachází areál bývalého JZD, který v současnosti využívá firma H.E.K. Oknoplast a Stolařství Kotas. Další rozšiřování je nevhodné vzhledem k přítomnosti biokoridorů, které brání vytvoření průmyslové zóny.

Tabulka 25 Areály lehkého průmyslu

Obec	Celková plocha v ha
Hrádek	1,46
Plocha areálů lehkého průmyslu v území ORP Jablunkov celkem	29,226

Zdroj: ÚAP Jablunkov

Podpora podnikatelských aktivit v rámci areálu bývalého JZD, Podpora ekozemědělství a agroturistiky.

Z hospodářského hlediska velmi perspektivním odvětvím je cestovní ruch, pro který jsou v obci vynikající podmínky – krásná a čistá příroda, specifický folklor a výborná dopravní dostupnost.

4.5 CESTOVNÍ RUCH

Turistické zajímavosti

- **Muzeum a informační centrum** – nachází se v rekonstruované, sto let staré budově bývalé hasičské zbrojnice. V muzeu se nacházejí rozmanité předměty denní potřeby, kteří používali předkové v minulém a předminulém století.
- **Trojmezí Hrádku, Nýdku a Návší** - pískovcový blok, znázorňující trojmezí mezi obcemi Hrádek, Nýdek a Návší byl zabudován na vrcholku hory Filipky v místě skutečného trojmezí v roce 1997. Od té doby se zde jednou za rok neformálně setkávají zastupitelstva zmíněných obcí.
- **Kaňonovitě údolí řeky Olzy na území obce** – přírodní kaňon je kilometr dlouhý a deset metrů hluboký. Při vyšším stavu vody je řeka Olše od obce Hrádek splavná, ale jen pro zdatné vodáky
- **Hrad** stával na pravém břehu Olše asi 300 m na západ od železniční tratě spojující Těšín se Žilinou, v jižní části obce. Do současnosti se po ní dochovaly zbytky středověké fortifikace, tzv. **Zómczysko**. Z hrádku se dochovalo poškozené centrální jádro a porušený šijový příkop. Tento menší hrádek měl za úkol střežit obchodní cestu směřující z Uher přes Jablunkovský průsmyk do Slezska.
- **Skalní útvar Beľko** - na staré obchodní cestě, která spojovala Slezsko se Slovenskem se nacházela kdysi pevná tvrz zvaná „Beľko“, pojmenovaná po svém pánovi, loupeživém rytíři Beľkovi, který skočil ze skály. Dnes se na protějším břehu nachází venkovní bufet.

Turistické trasy

Hrádek může sloužit jako výchozí bod k turistickým výšlapům do nedalekých kopců. Najdeme tady řadu značených turistických cest, které slouží pěším, cyklistům a v zimě běžkařům. Řešeným územím prochází značené turistické trasy č. 0620, č. 4855, č. 7875 a 7876, které jsou převážně vedeny po místních a účelových komunikacích (lesních cestách). Obec nemá v plánu navrzení nových turistických tras.

Ubytování

Z hlediska platného ÚPN VÚC Beskydy je správní území obce Hrádek zařazeno do rekreačního krajinného celku Jablunkovsko. Podle závazné části tohoto dokumentu je nutno v celém rozsahu vymezeného RKC dodržovat zákaz nových staveb pro individuální rekreaci. Přípustné jsou změny původních objektů na rekreační chalupy.

K individuální rekreaci je podle interních zdrojů obce využíváno cca 90 jednotek druhého bydlení (byty využívané k rekreaci v rodinných domech, chalupy, usedlosti, chaty) K rekreaci jsou využívány také zahrádkářské chaty upravené k letnímu pobytu, tyto však nejsou do uvedené bilance započítány.

Tabulka 26 Ubytovací/stravovací zařízení v obci Hrádek

Název	Ubytování	Restaurace	Hostinec	Další služby
Chata Hrádek Energetika Třinec	40 lůžek	√	-	V horské části obce sport. zařízení s venkovním bazénem, půjč. sport. potřeb, ruskými kuželkami, saunou, tenisovým hřištěm s umělým povrchem. Využití této chaty je celoroční, v areálu 2 vleky.
Restaurace U Burého	-	-	-	zahrádka, dětský koutek
Zahradní restaurace Belko	-	-	√	venkovní posezení, hospůdka
Bar u Řezníka (vč. taxi služby)	-	-	√	Zahrádka (20 míst) salónek (40 míst) bar, hospůdka

- Lesním cestám, po kterých jsou vedeny cykloturistické trasy, je nutné věnovat zvýšenou pozornost z hlediska údržby a úpravy jejich vybavení (propustky, mosty apod.)
- Vybavení cykloturistických tras odpočívkami a informačními tabulemi
- Vybudování turistické atraktivity Zómczyska – replika historické tvrze.
- Vybudování naučné stezky Belko vč. rekonstrukce mostu.

SWOT ANALÝZA OBCE

Předkládaná SWOT analýza popisuje hlavní aspekty, jež mají významný dopad na další rozvoj obce. Vznikla na základě expertního názoru, který vycházel (1) z výsledků analytických prací, (2) částečně z analýzy rizik, (3) z výsledků dotazníkového šetření a (4) z připomínek zastupitelů obce. Návrhy SWOT analýzy byly diskutovány v pracovních skupinách. Souhrn hlavních silných a slabých stránek rozvoje obce – silné stránky představují pozitivní faktory pro rozvoj obce a slabé stránky naopak negativní skutečnosti, které způsobují obci problémy.

1. Území a infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Výborná poloha obce na dopravní a vlakové ose s nadregionálním významem: na trase dopravního koridoru (silnice I/11) a celostátní železniční trať Bohumín – Čadca</p> <p>Bezpečnost občanů v obci v souvislosti s vybudováním rychlostního koridoru</p> <p>Krásné prostředí, příroda, krajina</p> <p>Podhorská poloha na okraji výrazně urbanizovaného území, nedaleko hranic SK, PL, avšak v centrální poloze Jablunkovska</p> <p>Vysoký podíl zalesněných ploch</p> <p>Separovaný sběr odpadů</p> <p>Zvláště chráněný památný strom lípa malolistá, evropsky významná lokalita – přirozené koryto řeky Olzy, biotop zvláště chráněných druhů rostlin</p> <p>Ochrana významných krajinných prvků</p> <p>Plynofikace obce</p> <p>Dostatečné autobusové spojení s okolními městy</p>	<p>- Subjektivně pociťovaná zvýšená hladina hluku v části svahu nad odhlučňovací stěnou kolem siln. I/11</p> <p>Vysoké zatížení dopravou</p> <p>Nedostatečná síť veřejného osvětlení</p> <p>Bezpečnost v obci ohrožuje především překročení povolené rychlosti, problémové osoby</p> <p>Zvýšené hodnoty (ne však překračování platných limitů) byly zjištěny u obsahu kadmia v půdě</p> <p>Nedostatečné odvodnění místních komunikací</p> <p>Chybějící chodníky podél některých komunikací v obci</p> <p>Chybějící přechody pro chodce v různých částech obce</p> <p>Nedostatečné parkovací plochy u objektů občanské vybavenosti, sportovišť apod.</p> <p>Zhoršená kvalita ovzduší následkem nárůstu dopravy</p> <p>Zatížení ovzduší zplodinami z topení neekologickými palivy v rod. domech</p>
Příležitosti	Ohrožení
<p>Zvelebování centra obce rozšiřováním další zeleně</p> <p>Růst porodnosti v posledních letech –více dětí v MŠ</p> <p>Růst počtu obyvatel v posledních letech</p> <p>Možnost efektivního využívání evropských fondů a národních dotačních programů</p> <p>Podpora individuální výstavby – vytyčení pozemků pro výstavbu RD</p>	<p>Nevhodně umístěná trasa I/11, která rozděluje obec na dvě samostatné, funkčně oddělené části</p> <p>Chybějící kanalizační síť a vodovodní sítě v požadovaném rozsahu</p> <p>Zatížení ovzduší zplodinami z topení neekologickými palivy hlavně v zimním období, neukázněnost obyvatel</p> <p>Nepřipravené projekty (nečerpání dostupných finančních prostředků z fondů EU)</p> <p>Nedostatečný objem zdrojů na financování potřebných projektů</p> <p>Chybějící kanalizace v obci</p> <p>Evidována aktivní sesuvná území ve správním území obce Hrádek</p> <p>Nedostačující akumulace pitné vody</p>

2. Společnost

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Většina obyvatel je v produktivním věku, individuální charakter a vhodné podmínky pro bydlení, existence ploch pro stavby rodinných domů</p> <p>Stále přetrvávající folklórní zvyky, vysoký podíl obyvatelstva udržujících rodinné, kulturní a křesťanské hodnoty</p> <p>Činnost spolků</p> <p>Dobrá občanská vybavenost</p> <p>Aktivní polská národnostní menšina</p> <p>Fungující ZŠ a MŠ</p> <p>Zázemí pro kulturní a společenský život</p> <p>Území nebylo postiženo významnějším poklesem počtu obyvatel od II. světové války – stabilní přírůstek obyvatel</p> <p>Poměrně klidné prostředí, nízká kriminalita</p> <p>Bohatý spolkový, kulturní a společenský život v obci</p> <p>Dobrá dostupnost spádových měst (dojíždění za službami, vzděláním či prací)</p> <p>Existence sportovního areálu – fotbalové hřiště a tenisové kurty, existence objektů občanské vybavenosti</p>	<p>Trend stárnutí populace</p> <p>Prašnost a hluk</p> <p>Malá nabídka pracovních příležitostí v obci</p> <p>Nedostatek bytů pro rodiny a sociálních bytů</p> <p>Závislost obce na některých službách města Jablunkova a Třince</p> <p>Chybějící sportovní areál a tělocvična</p> <p>Absence volnočasového centra</p> <p>Omezená nabídka volnočasových aktivit pro mládež</p> <p>Omezené množství pobytových ploch určených pro rodiny s dětmi</p> <p>Omezené možnosti dalšího vzdělávání obyvatel (seniorů, žen na mateřské dovolené, lidí na úřadu práce)</p> <p>Chybí zázemí pro centrum volného času určeného pro děti</p>
Příležitosti	Ohrožení
<p>Prohloubení spolupráce obcí Jablunkovského regionu, rozvoj společných projektů</p> <p>Blízkost příhraničí CZ-PL-SK</p> <p>Předpoklady pro získávání finančních zdrojů z EU</p> <p>Navázání spolupráce se zahraničními partnery - obcemi, přenos zkušeností ze zahraničí, možnost zapojení do mezinárodních programů– Radola a Skoczów</p> <p>Spolupráce se sousedními obcemi – MAS, SOJ Jablunkovsko</p> <p>Provázání strategického plánu s rozpočtovým výhledem a využití strategického plánu a akčního plánu pro finanční řízení obce</p> <p>Lepší využití všech médií pro informování obyvatel</p> <p>Využití metod pro moderní řízení veřejné správy</p>	<p>Nedostatečná kapacita pro děti MŠ v souvislosti s demografickým rozvojem</p> <p>Vysoká míra nezaměstnanosti, nedostatek pracovních příležitostí a míst pro čerstvé absolventy a předdůchodový věk - hrozí migrace obyvatel z obce</p> <p>Pokles zaměstnanosti v návaznosti na hospodaření Třineckých železáren</p> <p>Nepřipravené projekty (nečerpání dostupných finančních prostředků z fondů EU)</p> <p>Nedostatečný objem zdrojů na financování potřebných projektů</p> <p>Odliv mladých lidí z obce</p>

3. Hospodářství

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Geomorfologické podmínky území jsou zdrojem jeho rekreační atraktivity Bohaté kulturní tradice Výhodná geografická poloha při hranici s Polskem a Slovenskem na dopravním trhu Podhorská poloha na okraji výrazně urbanizovaného území, nedaleko hranic SK, PL, avšak v centrální poloze Jablunkovska Poloha na dopravní ose území s nadregionálním významem Chata Hrádek (dva vleky a dvě sjezdovky u chaty vč. víceúčelového hřiště) Obcí vedou turistické trasy, cyklotrasy Existence přírodních zajímavostí obce a okolí Dobrá dopravní dostupnost Existence kvalitativně dostatečných gastronomických služeb Existence koncepčních materiálů zpracovaných obcí</p>	<p>Prašnost a hluk Omezené finanční zdroje na realizaci projektů Nízký počet aktivních podnikatelských subjektů Nedostatečně využitý potenciál možné spolupráce se zahraničím Nedostatečně využitý potenciál CR v obci Nedostatečná informovanost o atraktivitách cestovního ruchu – nerozvinutý marketing Nedostatečná podnikatelská aktivita v oblasti turismu</p>
Příležitosti	Ohrožení
<p>Blízkost příhraničí CZ-PL-SK Spolupráce se zahraničními partnery, přenos zkušeností ze zahraničí, Efektivní využívání evropských strukturálních fondů a fondů přeshraniční spolupráce v plánovacím období 2014+ Spolupráce se sousedními obcemi Velká část řešeného území (nacházející se východně od silnice I/11) leží v navrženém přírodním parku Slezské Beskydy, jehož posláním by měla být ochrana území s významnými přírodními hodnotami Rostoucí obliba bydlení na venkově u mladých rodin Změny v životním stylu obyvatel Růst významu cestovního ruchu a aktivních forem trávení volného času Přírodní a kulturní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu Modifikace a efektivnější využití webu obce k informovanosti občanů Podpora MSP, podpora ekozemědělství Rostoucí zájem klientů o agroturistiku</p>	<p>Odliv mladých lidí z venkova Nepřipravené projekty (nečerpání dostupných finančních prostředků z fondů EU) Nedostatečný objem zdrojů na financování potřebných projektů Nejisté zdroje financování projektů obcí Nechuť místních obyvatel pro podnikání a rozvoj cestovního ruchu Odmítavý postoj orgánů státní správy k rozvojovým záměrům obce (životní prostředí apod.) Blízkost státních hranic – jako fyzická překážka – způsob myšlení občanů i návštěvníků Vzrůstající rivalita mezi jednotlivými turistickými oblastmi</p>

1 ANALÝZY A METODIKA

Analýza rizik byla zpracována expertní metodou ve formě seznamu rizik, který vychází z „Metodiky přípravy veřejných strategií“ (viz <http://www.verejne-strategie.cz/metodika.html>). Riziko můžeme chápat jako nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty.

Rizika můžeme rozdělit na:

finanční – souvisí se způsobem financování, zdroji, vrácením dotací a zadlužováním apod.

organizační – např. problematika řízení obce, kvalita zaměstnanců

právní – legislativa

technická – stav budov, vybavení, technická infrastruktura, zásobování teplem apod.

související s rozvojem obce – souvisí s socioekonomickými charakteristikami obce.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich materiálního/nemateriálního dopadu na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (sloupec „P“) i dopad (sloupec „D“) jsou hodnoceny na škále 1 – 5. Tyto hodnoty byly stanoveny expertním odhadem:

hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a

hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje v rozmezí 1 -25, přičemž v rámci registru rizik obce Hrádek považujeme:

vysoké riziko hodnota 10 a více

střední riziko hodnota 6 – 9

malé riziko: hodnota 5 a méně

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události; vlastníkem rizika je tak instituce, na kterou dopadne řešení problémů v případě naplnění rizika).

2 RIZIKA OBCE HRÁDEK

Níže uvedená rizika obsahují číslo rizika, skupinu rizika, název rizika, hodnocení rizika (P – pravděpodobnost na škále 1 nejmenší, 5 největší; D – dopad – stejná škála; výsledek hodnoty rizika je dán násobením pravděpodobnosti a dopadu). Vlastníkem rizika je obec.

Do seznamu rizik jsou zahrnuta následující rizika.

FINANČNÍ RIZIKO	Opatření ke snížení významnosti rizika	Hodnocení			Vlastník rizika
		P	D	P*D	
Popis rizika					
Nedostatek fin. prostředků na investice, vč. Evr.dotací	Spolupráce s odborníky, projektovým manažerem	4	3	12	obec
Nedostatek prostředků na běžný provoz, platební neschopnost obce	Efektivní a úsporné hospodaření obce, alternativní fin. zdroje	2	5	10	obec
Vrácení dotací v rámci udržitelnosti projektů, neuznatelné výdaje projektů	Odborná administrace projektů	3	5	15	obec, příjemce dotace
Neochota obyvatel platit poplatky nebo platit za služby	Vyhledávání alternativních finančních zdrojů	1	3	3	obec, poskytovatel služby
Neefektivní alokace zdrojů, zatěžování obecního rozpočtu, nedostatečná komunikace směrem k obyvatelům	Komunikace s odborníky a obyvateli	2	4	8	obec

ORGANIZAČNÍ RIZIKO	Opatření ke snížení významnosti rizika	Hodnocení			Vlastník rizika
Popis rizika		P	D	P*D	
Špatné řízení obce (chybná rozhodnutí vedení)	Zpracování strategického plánu, dohled nad dodržováním akčního plánu, který je v souladu s rozpočtem obce	2	4	8	obec
Nezájem (pasivita) či neochota na spolupráci (kraj, F-M, okolní obce, MAS, SOJ)	Meziobecní spolupráce, zlepšení komunikace mezi obcemi	2	4	8	obec, partner
Nedostatečná připravenost obce na využití dotačních zdrojů 2014+	Spolupráce s odborníky, školení	3	4	12	obec
Personální riziko – zaměstnanci (fluktuační, nekompetentnost, nemotivovanost)	Motivace, zapojení zaměstnanců do řízení obce, účast na zasedáních zastupitelstva	1	2	2	obec

PRÁVNÍ RIZIKO	Opatření ke snížení významnosti rizika	Hodnocení			Vlastník rizika
Popis rizika		P	D	P*D	
Změna legislativy, která výrazně ovlivní příjmy/výdaje obce, která zhorší kvalitu života v obci nebo poskytované veřejné služby	Upozornění na dopady změn legislativy, přizpůsobení se	3	4	12	Obec, poskytovatel služby

TECHNICKÉ RIZIKO	Opatření ke snížení významnosti rizika	Hodnocení			Vlastník rizika
Popis rizika		P	D	P*D	
Nedořešená kanalizace	Aktualizace projektové dokumentace, čerpání dotace na PD	3	3	9	obec
Špatný stav vedlejších komunikací a ostatní infrastruktury a s tím spojené výpadky	Investice do komunikací, hledání dotačních zdrojů na rekonstrukci	3	3	9	obec, správce infrastruktury
Špatný stav nemovitostí v majetku obce	Hledání alternativních finančních zdrojů (dotace: krajské, národní dotace, IROP) na rekonstrukci	3	3	9	obec, správce nemovitostí

RIZIKO SOUVEJÍCÍ S ROZVOJEM OBCE	Opatření ke snížení významnosti rizika	Hodnocení			Vlastník rizika
Popis rizika		P	D	P*D	
Přívalové deště, sesuvy půdy a další přírodní rizika	Opatření proti sesuvu půdy	3	3	9	obec, postižení občané
Záplavová území v obci	Opatření proti záplavám	3	3	9	Obec, postižení občané
Zhoršení ovzduší nebo jiných složek životního prostředí	Motivování obyvatel k ekologickému způsobu vytápění	2	3	6	původci znečištění, obec, postižení občané

Rostoucí dlouhodobá nezaměstnanost	Podpora rozvoje MSP v obci, sociální byty	2	4	8	obec, postižení občané
Stárnutí obyvatel a populační změny	Přizpůsobení služeb této skupině obyvatel	3	3	9	obec
Neúměrně rostoucí požadavky občanů, zaměstnavatelů směrem k obci	Prezentace strategického plánu, akčního plánu, komunikace a informování obyvatel	3	3	9	obec, organizace obce, společnost obce
Vandalismus	Spolupráce s policií ČR, kamerový systém	2	2	4	obec, správce majetku

K rizikům s nejvyšší hodnotou (tj. dosahující hodnotu 10 a více) patří:

Nedostatek fin. prostředků na investice, vč. Evropských dotací

Nedostatek prostředků na běžný provoz

Vrácení dotací v rámci udržitelnosti projektů nebo neuznatelné výdaje projektů

Nedostatečná připravenost obce na využití dotačních zdrojů 2014+

Změna legislativy, která výrazně ovlivní příjmy nebo výdaje obce

Změna legislativy, která zhorší kvalitu života v obci nebo poskytované veřejné služby

Obec Hrádek se dle analýzy rizik a SWOT, jež jsou součástí tohoto dokumentu, musí vypořádat s těmi riziky, které lze označit za pravděpodobné a zároveň nebezpečné z hlediska jejich možného dopadu. Proto byl vytvořen návrh opatření k eliminaci těchto rizik.

Návrh opatření k eliminaci rizik:

Spolupráce s externí firmou s relevantními zkušenostmi, školení, vytvoření pracovního místa projekt manažer, uzavírání smluv, důsledné zpracování finančního plánu obce a kontrola plnění akčního plánu obce nastavení mechanismů kontrol, preventivní opatření a opatření k nápravě.

V návrhové části se Strategický plán rozvoje obce bude věnovat zejména těm oblastem, v nichž vedení obce a členové týmu shledávají největší rozvojový potenciál a kde zároveň vidí ta největší rizika.

NÁVRHOVÁ ČÁST

Provázanost jednotlivých kroků tvorby návrhové části: provázanost vize, problémových oblastí, cílů a indikátorů lze znázornit takto:

I. úroveň STRATEGICKÁ VIZE	
II. úroveň	<i>Prioritní oblasti, problémové okruhy</i>
III. úroveň	Cíle
IV. úroveň	<i>Zásobník projektů (v akčním plánu)</i>
V. úroveň	<i>Akční plán - aktivity, proj. záměry</i>

V rámci dotazníkového šetření nejčastěji respondenti uváděli, že v budoucnu by měl být Hrádek především bezpečnou, klidnou a společenskou obcí, se sociální a zdravotnickou sítí. Tyto odpovědi by se měly promítnout do vize obce.

I. ÚROVEŇ STRATEGICKÁ VIZE

Vize

Hrádek 2025 je obcí...

- čistou, atraktivní a prosperující, kde se obyvatelé cítí v bezpečí a využívají možností zapojit se do lokálního společenského, kulturního a sportovního dění v obci prostřednictvím některého z fungujících spolků
- přitažlivou pro bydlení i aktivní trávení volného času
- kde je zajištěn harmonický rozvoj dětí a mládeže v dobře vybavených budovách ZŠ a MŠ
- s kvalitním životním prostředím, s kvalitně vybudovanou technickou a dopravní infrastrukturou
- kde stojí za to „žít“ – přívětivým pro všechny věkové kategorie, nabízejícím dostatečnou občanskou vybavenost, širokou škálu sportovních a volnočasových aktivit, zabezpečujícím kvalitní zdravotní a sociální péči, podporujícím cestovní ruch
- kde je zajištěna péče i sociálně slabším skupinám obyvatelstva prostřednictvím domů se sociálními byty a domu s pečovatelskou službou

Zkrácená verze vize

Hrádek 2025 ...

bezpečná a prosperující obec pro kvalitní život obyvatel,
podporující rozvoj podnikání a zaměstnanosti,
přátelská k životnímu prostředí, atraktivní pro všechny
návštěvníky.

Slogany

Hrádek – radost žít!

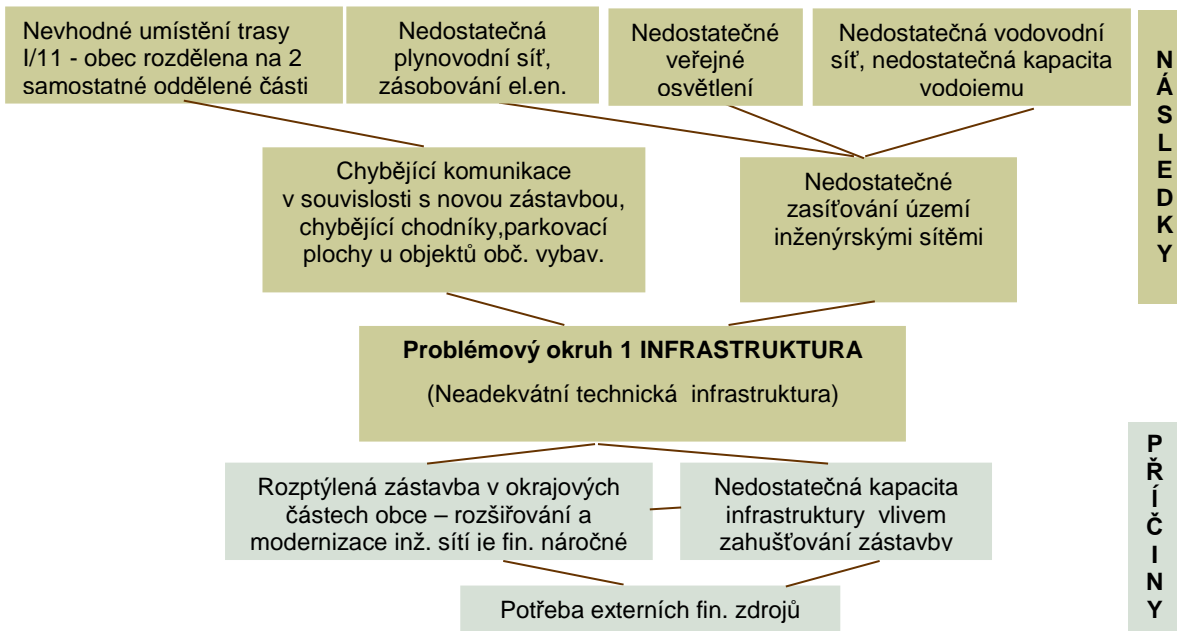
„Hrádek: rozdělen z dmi, spojen srdci“

II., III. ÚROVEŇ PRIORITYNÍ OBLASTI, PROBLÉMOVÉ OKRUHY A CÍLE

PRIORITYNÍ OBLAST I INFRASTRUKTURA A ÚZEMÍ

1 Problémový okruh: INFRASTRUKTURA

Strom problémů

Strategické cíle

1.1 Zkvalitnit dopravní infrastrukturu vč. doprovodné (parkoviště, chodníky, mosty...)

1.2 Posilovat a obnovovat technickou infrastrukturu (plynovodní síť, VO)

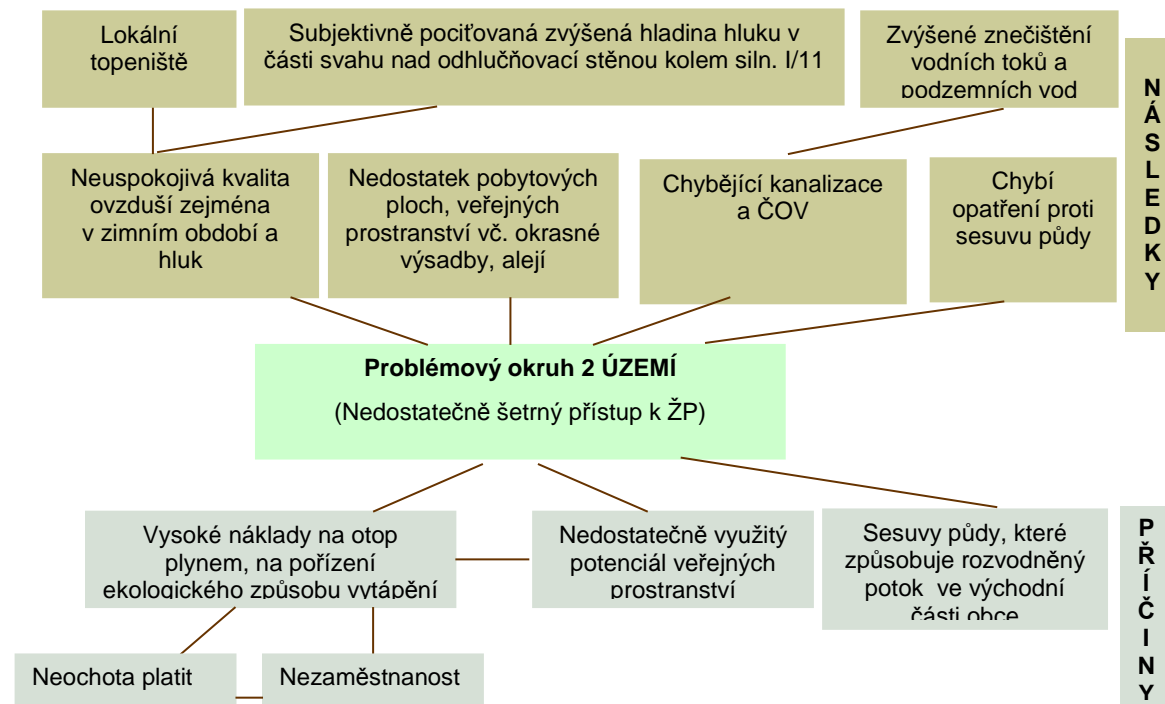
Indikátory

Strategický cíl	1.1 Zkvalitnit dopravní infrastrukturu vč. doprovodné		
Název indikátoru a měrná jednotka	Délka rekonstruovaných/nově vybudovaných místních komunikací (km) Délka vybudovaných chodníků (km) Plocha rekonstruovaných/nově vybudovaných parkovacích ploch (m ²)		
Roky	2015	2020	2025
Plán	Aktualizovaný územní plán	Aktualizovaný územní plán	Aktualizovaný územní plán
Skutečnost			
Správce cíle	Pavel Pilch	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	VI. zdroje obce – Viz aktualizovaný územní plán – veřejná infrastruktura		
Popis měřítka	Indikátor souvisí s aktivitou obce, která usiluje o zkvalitnění života a zvýšení bezpečnosti všem občanům		

Strategický cíl	1.2 Posilovat technickou infrastrukturu		
Název indikátoru	Délka vybudované plynovodní sítě (km) Délka veřejného osvětlení (km) Délka veřejného vodovodu (km)		
Roky	2015	2020	2025
Plán	Aktualizovaný územní plán	Aktualizovaný územní plán	Aktualizovaný územní plán
Skutečnost			
Správce cíle	Pavel Pilch	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	VI. zdroje obce – Viz aktualizovaný územní plán		
Popis měřítka	Indikátor souvisí s aktivitou obce, která usiluje o zkvalitnění života v obci		

2 Problémový okruh: ÚZEMÍ

Strom problémů

Strategické cíle

2.1 Upravovat veřejná prostranství s důrazem na jejich funkční využití

2.2 Chránit životní prostředí

Indikátory

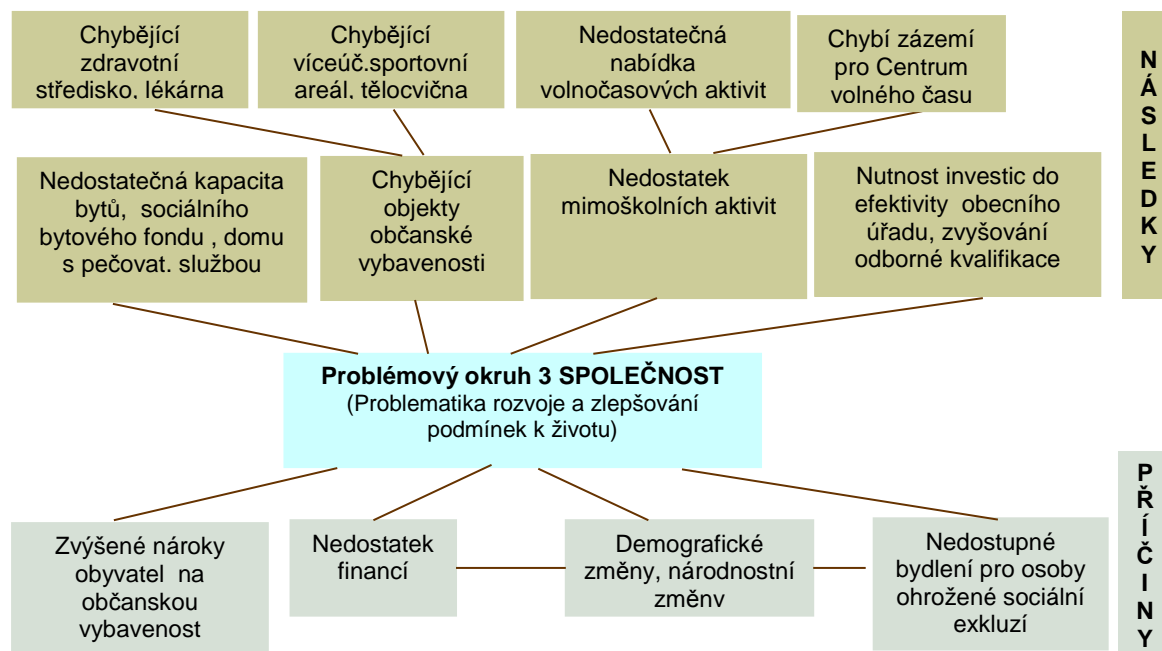
Strategický cíl	2.1 Upravovat veřejná prostranství s důrazem na jejich funkční využití		
Název indikátoru a měrná jednotka	plocha revitalizovaného území ohroženého sesuvy půdy, které způsobuje rozvodněný potok ve východní části obce (m ²) plochy veřejných prostranství a veřejné zeleně (m ²)		
Roky	2015	2020	2025
Plán	Dle aktualizovaného územního plánu	Dle aktualizovaného územního plánu	Dle aktualizovaného územního plánu
Skutečnost			
Správce cíle	Pavel Pilch	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Aktualizovaný územní plán		
Popis měřítka	Opatření proti sesuvům půdy, veřejná prostranství (pobytové plochy, aleje ...)		

Strategický cíl	2.2 Chránit životní prostředí		
Název indikátoru a měrná jednotka	Projektová dokumentace na výstavbu ČOV a kanalizace		
Roky	2015	2020	2025
Plán	Aktualizace projektové dokumentace	Dle projektové dokumentace	-
Skutečnost			
Správce cíle	Pavel Pilch	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Projektová dokumentace		
Popis měřítka	Aktualizovaná projektová dokumentace na výstavbu ČOV a kanalizace v obci		

PRIORITNÍ OBLAST II. SPOLEČNOST

3 Problémový okruh: Problematika zlepšování podmínek k životu

Strom problémů

Strategické cíle

- 3.1 Zkvalitnit vzdělávání a osvětu občanů
- 3.2 Rozvíjet volnočasové zázemí
- 3.3 Rozvíjet občanskou vybavenost
- 3.4 Investovat do inovací úřadu

Indikátory

Strategický cíl	3.1 Zkvalitnit vzdělávání a osvětu občanů		
Název indikátoru	Počet školení (počet) Počet mimoškolních aktivit (počet)		
Roky	2015	2020	2025
Plán		Trend ↑	Trend ↑
Skutečnost			
Správce cíle	Petr Dudys	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Zdroje obce, dotační zdroje		
Popis měřítka	1. Zajištění pestřejší nabídky vzdělávání pro ohrožené skupiny obyvatel, 2. Rozšíření nabídky mimoškolní výchovy		
Metodika a výpočet	Viz název indikátoru		

Strategický cíl	3.2 Rozvíjet volnočasové zázemí		
Název indikátoru a měrná jednotka	1. Prostředky z rozpočtu na podporu spolků, sportu, kultury a volnočasových aktivit vč udržování spolupráce s obcemi Radoľa a Skoczów (tis. Kč) 2. (m ²) rekonstruovaných prostor pro činnost Centra volného času 3. (m ²) vybudovaného sportovního areálu u hodin v centru obce		
Roky	2015	2020	2025
Plán		1. (navýšení o 2% oproti roku 2015) 2. Technická dokum. 3. Technická dokum.	1. (navýšení o 3,5 % oproti roku 2015)
Skutečnost			
Správce cíle	Petr Dudys	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Rozpočet obce, technická dokumentace		
Popis měřítka	1. K atraktivitě obce přispívá podpora sportu, kultury a volnočasových aktivit, kterou je třeba i nadále udržovat a rozvíjet. Cílem indikátoru je sledovat výdaje do těchto oblastí a do budoucna je mírně navyšovat Výpočet: Objem finančních prostředků vyčleněný v daném roce na podporu kultury, sportu a volnočasových aktivit. Jedná se o položky: 3319 Ostatní záležitosti kultury, 3399 Den dětí, kultura, Slavnosti Belka, Mikuláš, 3419 Ostatní tělovýchovná činnost, 6399 Spolky 2. Vytvoření zázemí pro volnočasové aktivity dětem, zabezpečení dostatečných prostor a podmínek pro mimoškolní péči 3. Vybudování víceúčelového sportovního areálu u hodin v centru obce (z PD)		

Strategický cíl	3.3 Rozvíjet občanskou vybavenost		
Název indikátoru a měrná jednotka	1. Rozpočet obce – položky 3113 ZŠ a polská ZŠ (Kč) 2. PD Výstavba tělocvičny včetně spojení areálů MŠ a ZŠ (m ²) 3. Počet sociálních bytů, počet osob využívajících sociální byty, délka využití 4. Vyřešit chybějící zdravotnické a lékárnické služby v obci (počet) 5. (m ²) vybudovaného domu s pečovatelskou službou		
Roky	2015	2020	2025
Plán		1. Trend ↑ 2. Kolaudace 3. Počet bytů 4. Počet jízd senior taxi 5. PD	1.Trend ↑ 5. Kolaudace
Skutečnost	1. Rozpočet obce 2. PD 3. Mapování vhodných pozemků 4. Mapování možnosti využití taxi senior/ služeb lékaře 5. Mapování možností		
Správce cíle	Petr Dudys	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Vlastní zdroje obce		
Popis měřítka	1. Zajišťovat chod a modernizaci polských a českých MŠ a ZŠ 2. Rekonstrukce částí areálu ZŠ. výstavba tělocvičny, propojení areálu MŠ a ZŠ 3. Sociální byt se základním vybavením je určen pro osoby, které v důsledku		

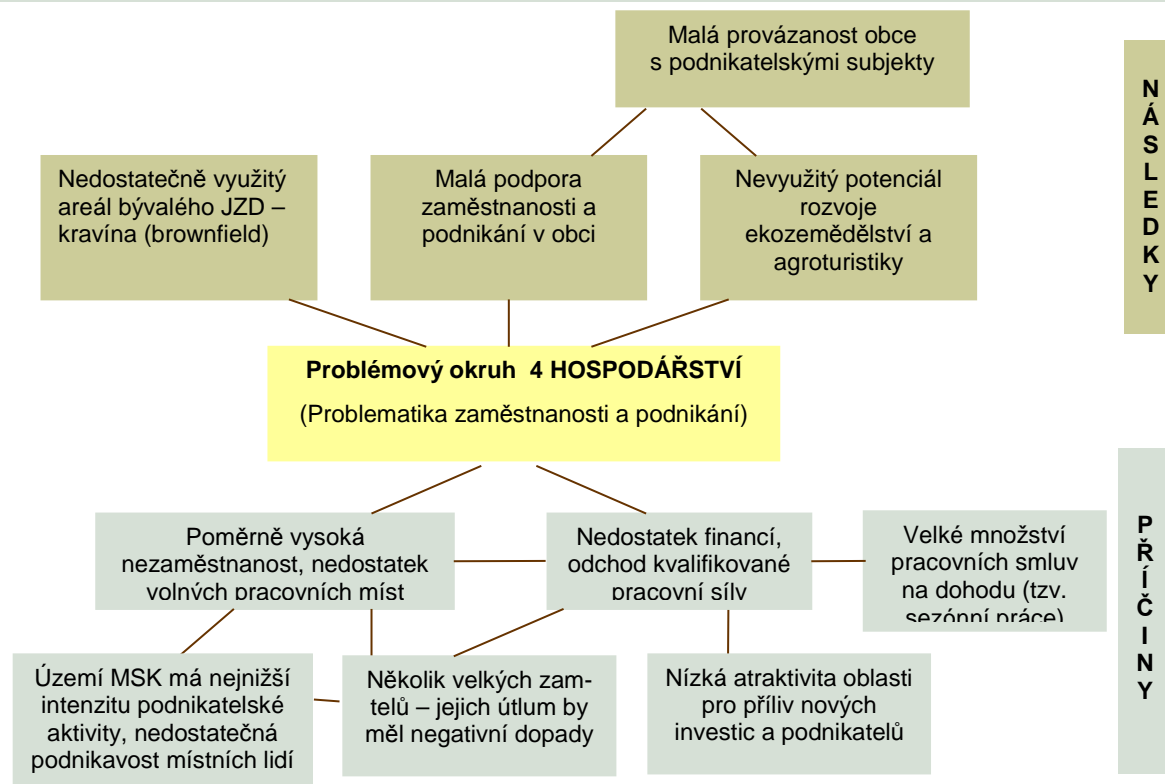
	<p>nepříznivých životních okolností nemají přístup k bydlení a nejsou schopné plnit povinnosti vyplývajících z tržního nájemního vztahu. Jsou to skupiny zdravotně, příjmově nebo jinak sociálně znevýhodněné.</p> <p>4. Obec má vhodné prostory (vč. výtahu) pro ordinaci lékaře v budově obecního úřadu. V současnosti je však pro lékaře nevýhodné dojíždět do obce. Tyto chybějící služby praktického lékaře pro dospělé, zubního lékaře, lékárny nutno vyřešit v rámci meziobecní spolupráce/zavedením služby senior taxi (dovoz k lékaři do sousedního Návsi).</p> <p>5. Výstavba domu s pečovatelskou službou</p>
--	--

Strategický cíl	3.4 Investovat do inovací úřadu		
Název indikátoru a měrná jednotka	počet školení, počet setkání s obyvateli počet projektů zaměřených na inovace úřadu		
Roky	2015	2020	2025
Plán		1. Trend ↑ 2. Trend ↑	1. Trend ↑ 2. Trend ↑
Skutečnost	1. záznamy obce 2. 0		
Správce cíle	Petr Dudys	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat			
Popis měřítka	<p>1. Zvýšení efektivity OÚ prostřednictvím zvyšování odborné kvalifikace a motivace pracovníků OÚ a zavedení standardizovaných postupů při zpracování požadavků klienta, nastavení srozumitelného a funkčního toku informací v rámci obecního úřadu i směrem navenek, zlepšení plánování a hospodaření z pohledu dlouhodobé udržitelnosti: zefektivnění investičního rozhodování (zvýšení efektivity, transparentnosti a otevřenosti), finančního plánu obce, zapojení obyvatel do dění v obci, odbourání bariér mezi lidmi.</p> <p>2. Počet žádostí obce zaměřených na zvýšení inovací úřadu.</p>		

PRIORITNÍ OBLAST III. HOSPODÁŘSTVÍ

4. Problémový okruh: HOSPODÁŘSTVÍ (problematika zaměstnanosti a podnikání)

Strom problémů

Strategický cíl

4.1 Podporovat zaměstnanost a podnikání

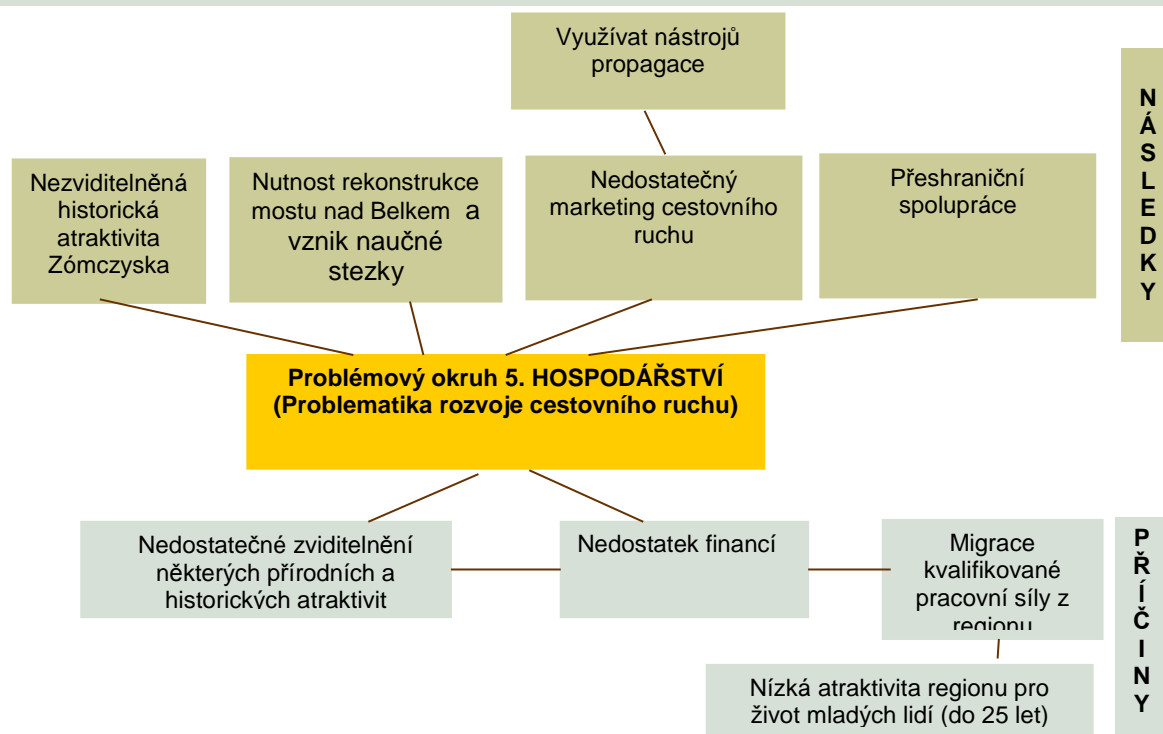
Indikátory

Strategický cíl	4.1 Podporovat zaměstnanost a podnikání		
Název indikátoru a měrná jednotka	<p><i>Níže uvedené indikátory budou sledovány v rámci ORP Jablunkov</i></p> <p>Počet projektů na podporu zaměstnanosti Počet fyzických osob (živnostníků) na 1000 obyvatel v SO ORP Jablunkov (vypočtu jako poměr počtu živnostníků a celkové populace v území ČSÚ).</p>		
Roky	2013	2015	2020
Plán		145 živnostníků na 1000 obyvatel v SO ORP 6 projektů na podporu zaměstnanosti	Pohovor s podnikat. subjekty + dotazník 150 živnostníků na 1000 obyvatel v SO ORP 9 projektů na podporu zaměstnanosti
Skutečnost	137 živnostníků na 1000 obyvatel v SO ORP 3 projekty na podporu zaměstnanosti		

Správce cíle	Ing. Dana Ciešlarová	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Strategie území správního obvodu ORP Jablunkov v oblasti zaměstnanosti		
Popis měřítka	<p>Počet projektů na podporu zaměstnanosti v regionu je třeba sledovat, aby bylo zřejmé, zda se v regionu čerpají dotace na podporu nezaměstnanosti nebo nikoliv. Dotace na podporu zaměstnanosti přivedou do regionu větší možnosti pro osoby nezaměstnané, zejména pak pro rizikové skupiny nezaměstnaných (viz. Regionální informační servis)</p> <p>Měřítko „Počet fyzických osob na 1000 obyvatel“ sleduje, kolik živnostníků je v SO ORP Jablunkov na 1000 obyvatel. Je velmi lehce vypočitatelná a velmi dobře porovnatelná mezi jednotlivými lety. Nárůst hodnot tohoto indikátoru bude indikovat nárůst živnostníků v dané oblasti a bude tedy jednoduché určit, zda dochází k rozvoji podnikání živnostníků nebo ne.</p>		

5. Problémový okruh: HOSPODÁŘSTVÍ (Problematika rozvoje cestovního ruchu)

Strom problémů

Strategický cíl

5.1. Rekonstruovat a zviditelnit atraktivitu obce

Indikátory

Strategický cíl	5.1 Rekonstruovat a zviditelnit atraktivitu obce		
Název indikátoru a měrná jednotka	Počet, návštěvníků, počet přenocování Projektová dokumentace – Naučná stezka Belko vč. rekonstrukce mostu, Projektová dokumentace – Vybudování turistické atraktivity Zómczyska – replika historické tvrze		
Roky	2015	2020	2025
Plán		Trend ↑	Trend ↑
Skutečnost		Projektová dokumentace	
Správce cíle	Ing. Dana Ciešlarová	Perioda hodnocení měř.	1x/rok
Zdroj čerpání dat	Projektová dokumentace		
Popis měřítka	(m ²) uvedené v projektové dokumentaci		

Příloha 1 Souhrn problémových okruhů a strategických cílů obce

Prioritní oblasti	Problémové okruhy	Strategické cíle
I. ÚZEMÍ A INFRASTRUKTURA	1 Neadekvátní technická infrastruktura	1.1 Zkvalitnit dopravní infrastrukturu vč. doprovodné (parkoviště, chodníky, mosty...)
		1.2 Posilovat a obnovovat technickou infrastrukturu (plynovodní síť, VO)
	2 Nedostatečně šetrný přístup k ŽP	2.1 Upravovat veřejná prostranství s důrazem na jejich funkční využití
		2.2 Chránit životní prostředí
II. SPOLEČNOST	3. Problematika zlepšování podmínek k životu	3.1 Zkvalitnit vzdělávání a osvětu občanů
		3.2 Rozvíjet volnočasové zázemí
		3.3 Rozvíjet občanskou vybavenost
		3.4 Investovat do inovací úřadu
III. HOSPODÁŘSTVÍ	4. Neadekvátní podpora zaměstnanosti	4.1 Podporovat zaměstnanost a podnikání
	5. Problematika rozvoje c.r.	5.1. Rekonstruovat a zviditelnit atraktivitu obce